

PROSVEȚTA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Issued daily
except
Sundays and
Holidays.

LETO—YEAR X.

Bated at second-class matter January 25, 1916, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., SREDA 6. JUNIJA (JUNE) 1917

ŠTEV.—NUMBER 132.

DESET MILJONOV MOŽ SE JE REGISTRIRALO PO ZAKONU.

Registracija se je z malimi izjemami izvršila v redu in miru; tupa tam so bili kravali in aretacije.

Blzo 300,000 možkih registriranih v Chicagu.

Odprta svetilka je kriva eksplozije?

Washington, 5. jun. — Registracija 10,000,000 mož vojaške starosti se je danes izvršila brez kakih nemirov ali nerodov izvzemši par slučajev. Od tukatam pa prišle brzjavke o aretacijah in sporadični odpor na napram registraciji.

V Negaune, Mich., so člani I. W. W. pripredili demonstracije proti konstrukciji in guverner Sleeper je postal 20 milijarde na lete snesta. V Houghtonu, Mich., je bilo aretiranih pet oseb.

V Fort Worthu, Tex., je bil ustrejen famnar E. H. Fulcher, ki se je z orožjem ustavil registrarjem.

V Chicagu je bilo registriranih med 250.000 do 300.000 mož,

VSEENO SE JE MORAL REGISTRIRATI.

St. Louis, Mo. — Fred J. Duncan se je rodil 30. novembra 1891 na Angleškem. Njegov oče je bil Američan, mati pa Švedinja. Živel je na Švedskem in Finskom do 11. leta. Po tem je živel več let v Avstriji. Šolsko izobrazbo je dokončal v Nemčiji. Vrnji se je na Švedsko in letu 1912 je prišel v Združeno državo. Po nekaj mesecih je odpotoval v Nemčijo. Tam so ga prijeli, ker so sumili, da je Anglež. Na prizadevanje ameriškega poslanstva je dobil potni list na Švedsko. Od tam je prišel v New York in potem v St. Louis. Zdaj dela v kemični tovarni v Monsantu.

Obrnil se je na oblast, kaj mu je storiti, ko ne ve kam pripada. Odgovorili so mu, ragistriraj se. To je Duncan tudi storil.

ZASTOPNIKI ŠPEKULANTOV SO NA DELU.

Washington, D. C. — Zastopniki špekulantov z živilo so več čas na delu v Washingtonu in rujejo proti vladni predlogi, ki daje vladni moč, da nadzoruje produkcijo, transportacijo in razdelitev živila.

Pravi sovražniki in največji sovražniki Amerike so špekulant z živili in njih zastopniki, ki skrajo v Washingtonu zavleči predlog za nadzorovanje produkcije, transportacije in razdelitve živila, sli jo pa tako pooblasti, da bodo špekulantov lahko še nemoteno izvrševali svojo roparsko obrto.

Mogoče oderuška sodrga ne odene preje z odiranjem ameriškega ljudstva, dokler se ne spomiljo nad no besede senatorjev Thimassa iz Colorado in Borah iz Idaha.

ZLOČIN, ALI KAJ?

Newcastle, Ind. — Pri kopanju blizu Bayery Brooka sredi mesta so delave naleteli na dobro ohrazeno človeško lobanje. Iskali so potem še drugo okostje, a našli ga niso. Kopanje so morali vstaviti radi prevelikega blata.

Izvedenci izjavljajo, da je otroka lobanja in da otrok ni bil star nad dvanaest let. Lobanja ni ležala čez pet let v zemlji. Udarce z levim uhom dokazuje, da je otrok umrl nasilne smrti.

VIHAR JE PODRL CIRKUS.

Uniontown, Pa. — Hud vihar je podrl veliki kotor cirkusa Barnum & Baileyja. Pri tej nezgodbi je bila ubita mrs. Mary Hiteman iz Madisona, Pa., in okoli petdeset oseb je bilo poškodovano.

Preden bodo delali s polno paro v dvanaestih velikih topilnicah v Mehiki, morajo navoziti kok iz Birminghama, Ala.

DOVRŠENOST NEMŠKE ŠPIJONAŽE.

Aretacija nemških špijonov v New Yorku pokazuje prefriganost kaiserjevega vohunstva v Ameriki.

TAJNA POŠTA MED AMERIKO IN NEMČIJO.

New York N. Y. — Oblasti so doble dolile dokaze, da so poslali v kolih dve brezščeni napravi v Mehiko, ki sta imeli velik delokrog. Porodila so odhajala na norveške ladje in z njih v Nemčijo. Ta odkritja so prišla na dan, ko so v New Yorku aretirali tri osmisljenca.

Zvezni komisar, ki je zaslišal te tri osebe, je mnenja, da so poročali o odhodu ameriških razruševalcev, na Angleško, še preden je ljudstvo v Ameriki sploh kaj vedelo, da je brodovje odplolo.

Že površna preiskava pisem je nagnala, da je obstala tajna pošta med Združenimi državami, Nemčijo in Mehiko. Oblasti so zasegle več sto pisem v angleškem, nemškem in španskem jeziku, od katerih je nekatere mogoče čitati le s ključem.

Aretirane osebe so: Harry A. Perissi in Irving Bonaparte, ki pravita, da sta rojena v Ameriki in sta zaposljena pri neki nemški tvrdki, ki prodeira izdelke za električne naprave. Tretji je Axel E. Melchior, ki je rodom Šved in naturaliziran Američan. Obtoženi so, da so hoteli pregorititi monarje na parnikih 'Bergensfjord' in 'Kristianafjord,' da vzamejo s sabo pisma in zavoje za Nemčijo. Obtožnici njim očita, da so s tem dejanjem kršili zakon, ki prepoveduje delati konkurenco političnih zavestnikov in odklopila vsako spremembo teh zalitev prehaja militaristične in diplomatične zbornice na dnevni red."

Sodišče je zahtevalo visoko poročilo in ko je advokat ugovarjal visokemu poročtu, je zvezni komisar Hitchcock dejal:

"Časi so izredni, mejtem ko naše ljudstvo ni vedelo nič o odhodu nemških razruševalcev, so listi v Berlinu štiri dni pred prihodom na Angleško poročali o njih odhodu.

Aretirali so tudi Ferdinand H. Adams, rodom Nemec in električarja. Osumljen je, da je sodeloval pri brezščenih napravah, ki so jih poslali v Mehiko.

Aretiran je tudi Herman Frenke, star 41 let, rodom Nemec in elektrotehnik.

EN MILJON PROFITA NA MESEC.

Jerome, Arizona. — Extension Mining kompanija je v letu 1916 prodejala na 36.000.000 funtov bakra. Letos je družba izdatno pomnožila produkcijo in vsa znamenja govore, da bo koncem leta znašala produkcijo 60.000.000 funtov, kar pa napravila približno \$12.000.000 milijonov čistega profita.

Družba prodejala 9.000 rude na mesec, ki vsebujejo okoli 18 do 20 odstotkov bakra.

SENAT HOČE ODDATI VES SVET PO ZAKONU ZA 640 AKROV OBSEGajoča domovisča.

Washington D. C. — Fallov dočin predlog k živilski predlogi, ki odpira naseljenikom ves državni svet v Novi Mehiki, Colardu, Utah in South Dakota, je bil sprejet v senatnem odseku z 31 proti 13 glasovom.

Senatorji Walsh iz Montane, Nelson iz Minnesota in Huston iz Wisconsina so govorili proti predlogu.

V MEHIŠKIH RUDNIKIH PRIČENJAJO ZOPET Z DELOM.

Montgomery, Mehiko. — Ameriški Smelting kompanija pričakuje, da bodo v enem tednu zopet delali v topilnicah v Matehuli in Aquas Calienteru. Delave dobivajo državo z Čivave.

Preden bodo delali s polno paro v dvanaestih velikih topilnicah v Mehiki, morajo navoziti kok iz Birminghama, Ala.

SNEŽEN VIHAR V MONTANI.

Roundup, Mont. — Na praznik "Kinčanja grobov" je pričelo deževje, ki je krompir in živilo so ga postavili na stranski tir, mesto, da bi bili postavljeni na trg.

Kajne, čedna stvar! V Chicagu je krompir po \$4 bušelj, na stranskih železniških tirkih stojijo železniški vozovi, naloženi s krompirm. Boljši dokazov menda ni treba za anarhistično gospodarstvo kapitalistov in da je skrajni čas, da vlada prevzame nadzorstvo nad prodejijo, transportacijo in razdelitvijo živila.

Državni pravnik je takoj odredil preiskavo, da se dožene čevi javijo krompir in živilo so ga postavili na stranski tir, mesto, da bi bili postavljeni na trg.

Kajne, čedna stvar! V Chicagu je krompir po \$4 bušelj, na stranskih železniških tirkih stojijo železniški vozovi, naloženi s krompirm. Boljši dokazov menda ni treba za anarhistično gospodarstvo kapitalistov in da je skrajni čas, da vlada prevzame nadzorstvo nad prodejijo, transportacijo in razdelitvijo živila.

Arteirali so tudi Ferdinand H. Adams, rodom Nemec in električarja. Osumljen je, da je sodeloval pri brezščenih napravah, ki so jih poslali v Mehiko.

Aretiran je tudi Herman Frenke, star 41 let, rodom Nemec in elektrotehnik.

EN MILJON PROFITA NA MESEC.

Jerome, Arizona. — Extension Mining kompanija je v letu 1916 prodejala na 36.000.000 funtov bakra. Letos je družba izdatno pomnožila produkcijo in vsa znamenja govore, da bo koncem leta znašala produkcijo 60.000.000 funtov, kar pa napravila približno \$12.000.000 milijonov čistega profita.

Družba prodejala 9.000 rude na mesec, ki vsebujejo okoli 18 do 20 odstotkov bakra.

ODŠKDNIINSKI ZAKON ZA VIRGINIJO.

Richmond, Va. — Komisija, ki je imela izdelati načrt za odškodniinski zakon, je dokončala svoje delo. Odškodnini služi za podlagi petdeset odstotkov od tedenskega zasluga. Tedenska podpora ne sme presegati več kot \$10 in ne sme biti nižja kot \$5. Posmrtnina pa znaša \$4.000.

KRATKA STAVKA JE SPAME TOVALA GRABEŽLJIVE DELODAJALCE.

Seattle, Wash. — Delodajale so obljubili, da razvajalec mleka povisijo mezzo za 20 odstotkov. Ko je bilo treba povisiti mezzo, so primklili le deset odstotkov. Razvajaleci so zastavili in gospodje bosi so se takoj spomnili svoje obljube.

VРЕМЕ.

Severni Illinois. — V sredo nestanovitno; dež. Nespremenjena temperatura. Sveži severnoiztočni vetri. Povprečna temperatura zadnjih 24 ur: 62.

FRANCIJA NAZNANJA MIROVNE POGOJE.

Francoški parlament izjavlja, da mirovni pogoji so povrnil Alzacijsko-Loren in povrnil za storjen skodo.

RUSIJA ČAKA NA ODGOVOR.

Pariz, 5. jun. — Francoška zbornica je danes določila pogoj, na podlagi katerega Francije lahko sklepne mir. S 453 glasovi proti 55 je zbornica v tajni seji sprejela resolucijo, ki določa, da Francija mora dobiti Alzacijsko in Loren in odškodnino za storjen skodo v invadiranem francoškem teritoriju. Resolucija se glasi:

"Poslanska zbornica, ki direktno izraža suverenitet francoškega ljudstva, pozdravlja Rusijo in ostale zavezniške demokracije in odobrava soglasen protest zastopnikov Alzacijsko-Loren, ki so ga poslali narodni zbornici proti govorstvu Nemčije nad tema deželama. Zbornica izjavlja in priznava, da bo sedanjem vojnem, ki je bila vsej Evropi vsele agresivnosti imperialistične Nemčije, povrnila Alzacijsko-Loren v naročje svoje materine dežele in zaeno osvobodila okupirane kraje v severni Franciji z opravljeno povrniljivo storjeno skodo. Poslanska zbornica ne misli niti najmanj na osvajanje in zasluževanje tujih ljudstev, pač pa pričakuje, da bodo armade naše republike skupno z arhantadi naših zaveznikov pridobile, ko padne militarizem, trajno jamstvo za mir, neodvisnost vseh narodov, velikih in malih in ligi držav, kakršna je že v načrtu. V zaupanju, da bo vlada dosegla s pomočjo vseh zavestnikov in odklopila vsako spremembo teh zalitev prehaja militaristične in diplomatične zbornice na dnevni red."

Ministrski predsednik Ribot je dejal v zbornici, da demokratizacija država kot je Francija nima nobenih tajnih namenov z ozirom na mirovne pogoje in da lahko vsak čas pove, zakaj se bori. Daleje je rekel, da je francoška vlada na zahtevo Rusije pripravljala obelodaniti vse pogodbe, ki se tičajo Rusije, v dokaz da ni Francija nikdar sklepala zveze z Rusijo v osvojevalne namene, temveč le v obrambne. Francija ne išče tujih dežel in ne mara nobene anekse, z vso pravico pa sme zahlevati, da se ji povrnejo dežele, ki so bile in ki so že danes francoške.

Petrograd, 5. jun. — Tukaj javlja, da provizorična vlada ne bo obelodanila note Združenih držav, vsebujoče odgovor na rusko noto z ozirom na vojne cilje Amerike, toliko časa, dokler ne prejme odgovora od Francije, Anglie in Italije.

Kodanj, 5. jun. — Iz Petrograda poročajo, da so tamošnji govoriti delavci voditelji proglašili generalni štrajk. Uporni morarji iz Kronštata, ki so prišli v Petrograd, se navdušujejo za Nikolajevu Leninovo, pronemškega pacifista. Iz Kijeva poročajo o velikih vojaških izgredih.

Delavci so dobivali dva dolarja mezde na dan, kar je prava berška napojnina v tem času splošne draginje.

LEP USPEH KOTLARJEV.

Superior, Wis. — Organizirani kotlarji so napravili pogodbo s Superior Ship Building kompanijo in tvrdko McDougal Ship Yards v Duluthu. Delavnik znaša devet ur, plača pa je povrnila za dvanaest odstotkov.

Chattanooga, Tenn. — Nogavčarna Davisa je zaprla, ker je ravateljstvo hotela preprečiti združitev delavcev z organizacijo tekstilnih delavcev. Ko je ravateljstvo izvedelo, da se delavci organizirajo, jih je obvestilo, da organizirani delavci ne more delati v tovarni. Posledica te objave je bila, da je od 700 delavcev šlo 670 delavcev domov, 30 poniznih sužnjev, ki lijejo gospodarjevo palijo, ki je ostalo v tovarni.

PODGETNIŠKA TRMOGLAVOST JE POVZROČILA, DA JE TOVARNA ZAPRTA.

Gaspardo, It. — Nogavčarna Davisa je zaprla, ker je ravateljstvo hotela preprečiti združitev delavcev z organizacijo tekstilnih delavcev. Ko je ravateljstvo izvedelo, da se delavci organizirajo, jih je obvestilo, da organizirani delavci ne more delati v tovarni. Posledica te objave je bila, da je od 700 delavcev šlo 670 delavcev domov, 30 poniznih sužnjev, ki lijejo gospodarjevo palijo, ki je ostalo v tovarni.

ZMAGA RUDARJEV.

Fort Smith, Ark. — Fernwood Coal kompanija je priznala rudarsko organizacijo United Mine Workers of America.

ŽRTVE STRELE.

GOSPOD MIRODOLSKI.

Spisal Josip Stritar.

(Nadalevanje)

Zalostno je videti moža, ki se ubija in trudi — se ve da iz veselja do dela, ubija se in trudi, da doseže nekoliko več pokojnine; morebiti tudi srebrni križeč — žalostno je, pravim, videti moža, katerega zapušča dušna in telesna moč, vendar se sili izpolnjevati težke svoje dolžnosti, učeti, izrejati mladino, katera se slednjik igra z njim, kakor veter s šibkim trstom. Tega nsem hotel čakati jaz, zato me vidite tuhaj, gospod sosed, v neslavnem pokoji!

"Bog vas živi, gospod Mirodolski, In daj tak pokoj vsem poštenim možem! — Srečo imate, dragi prijatelj, z vasem, kar počnete. Glejte, zeta imate, da si boljšega ne morete želiti, ne boli vaša boljšega moža. Vrl mladenč je Radovan, veselje mi je pogovarjati se z njim. Vsestransko in korenito je izobražen, kolikor jaz soditi smem; in kako skromen je poleg svoje učenosti! Bog daj, da bi bila tarka vsa naša učenca se mladina, da bi imeli mnogo takih učiteljev, potem nam ni se bat. Na tujem se ni izneveril svoji domovini, zvest sin ji je ostal, ali svojega domoljubja ne nosi na jeziku. Ime njegovo se ni imenovalo po taborih, čitalnicah in časnikih, celo med našimi pesniki se pogreša; kjer se je govorilo za domovino, kričejo in pilo, njega ni bilo ne čuti, ne videti. Rekel mi je, — in kako bi pošten človek ne bil njegove misli! — da prava, resnična, globoka ljubezen do domovine ne ripoče in ne kriči pri vsaki priložnosti, da jo čuje svet in slavi. Tako ljubezen, tako navdušenje je kakor plamen, ki ga daje začganja slavnemu kopcu; res manhom se dvigne visoko, da se nebo žari, da si otreoci oči pokrivajo poleg nje ter od veselja vriskajo, da imajo tako velik ogenj! Nekoliko trenutij — plamen je ugasnil, ostal je kupček pepla, žarjavice ne toliko, da bi se hruška spekla; žalostni stoje otroci, drugega ne, kakor da jih nekoliko časa oči sklele. Taki otroci smo bili tolkokrat tudi mi! O da bi vendar že kedaj izpoznavali svojo nesposnet, ne dajali se vedno in vedno slepih bleščecim "frazam," puhljan besedam njenim, in tolkokrat tudi samopridnih kričev! Svojih najsvetnejših čutov ne razklađa mož pred svetom, kakor pohišni prodajalec svoje blago; globoko v prisih goji sveti ogenj, kateri ga blagodejno ogrevata in pozivljiva, njega in vse dejanje njegovo. Tako misli in govorji Radovan o domoljubju, in zato je imam rad; nebojš se, da bi se kedaj izneveril svojemu prepričanju, da bi ga kedaj utrudilo ali ostrašilo nasprotovanje, naj mu pride od zgoraj ali iz med zaslepjenih rojakov. Česar se je naučil, kar je marno in strudom lepaga in dobrega nabral v tujih deželi, to pride kedaj, tega sem preverjen, našemu narodu v korist. In, kakor mi je pravil, in on sam, kateri misli tako. Posebno veselje mi je bilo, pravo trdno veselje, ko mi je pravil, da je sedaj med našo mladino na Dunaju neka zaveza, neka skrivena zavoda, posleda zavoda, gospod Mirodolski! Bog nam daj obilo takih! Dali so si besedo, da hočejo malo govoriti, a mnogo delati za domovino. Pridnost je njih geslo in poštenost na vse strani. Dovolj slesparstva, pokazalo je, kaj more; naj poštenost enkrat poskusiti svoje moči. Vsak naj se izkuči in izuri v svoji stroki, da se mu ne bode nikogar batli. Potem pa vse domov, vsak na svoje mesto. Koreniti v vednosti, pošteni v dejanji, omikani in plemeniti v vedenji, koga bi se bali, kdo se more meriti z nami! Cislati, spoštovati naš morajo naši nasprotniki, potem se nas bodo bošli, potem bodo skromni in tisti, kakor je spodobno človeku v tujih deželi: Si vivis Romae, romano vivito more. To vam jepošten in časten boj, brez kričanja in posvanja. Tako bode, po božji in človeški pravici, Slovence gospod na slovenski zemlji. Kaj pravite, gospod Mirodolski?"

Nič novega mi niste povedali, čestiti gospod; Radovan in jaz nisava skrivnosti; vendar sem vas z veseljem poslušal do konca; kaj lepega človeka rad dvakrat stih. Poznate me, gospod, kakor jaz poznam vas, zato se lahko umeva. Prijetna sva oba; težko, da učakava lepe hodočnosti, katere želiva našemu narodu; vendar potolažena se ločiva od tod; zarija, ki lepša dan obeta, zlati nebo; od daleč gledava obljubljeno deželo, v kateri bodejo srečno živeli naši potomeji. Na veselo bodočnost!"

"Bog živi Radovana, Bog živi nademo, slovensko mladino, Bog živi vse slovenske poštenejake!"

Zvenketanje kozarcev, nenačadno o takem času, ni dalio miru skrbni Barbi. Kaj neki imata danes gospoda, da sta tako razvjeta! A ko vidi steklenico prazno na mizi, kaj treba tu premisleka? Ve takoj, kaj je je storiti, ker znane so jih bile lepe hične navade.

Krepko stisne gospod Mirodolski svojemu prijatelju roko, potem govorji:

"Različna so bila, čestiti prijatelj, najna pota v življenju; različne so najne misli in sodebe o mnogih, morebiti prav imenitnih stvareh — kako bi pač moglo biti drugače! — vendar med nama ni resnega razpora. Zlagava se v navdušenju za vse, kar je dobro, blago in lepo; zlagava se v ljubezni do človeštva, v ljubezni do naroda. Ne bojim se torej, da bi me krive soditi, ako vam govorim naravnost, brez ovinkov, kakor mislim in čutim. Meni ne pristoji sodba o našem duhovstvu, premašo je poznaten, premašo sem imel prilnosti občevati in razgovarjati se z njim. Soditi vse stan po nekih posameznih glasovih, kateri so mi, in časi prav neprizetno, bili na uho, to se mi ne zdi pravilno. Klas ni najboljši, kateri dviguje najviše glavo; in motil bi se svet, ako bi sodil naš narod, zlasti naše ljudstvo, po možeh, ki vpijejo najglasneje. Kar bodo le torej govorili, to meri samo na može, kateri delajo, kakor bi javno govorili v imenu vsega svojega stanu. In s temi se zla-

gati nemorem. Vidi se, da so tudi oni nekoliko krivi žalostnega razpora, kateri je na korist same našini nasprotnikom. Po svojem prepričanju govore, gotovo; hore se za resnice in pravice, kateri se jim vidijo najsveteljše: to je prav, to je možno! Ali, vprašam, zakaj govore tako, zakaj se bore s takim orojem? Ako se prepričati dva, pravi italijanski pregor, čeprav je pravica! Njegova ne, ki najbolj kriči. Saneta sanete! opominjajo s povzglednim prstom svoje nasprotnike; zakaj ne delajo sami po svojih besedah? Svetna stvar naj se brani s svetim orojem. Kako je moči vero ljubezni oznanjati srdom v srcu, grdlimi besedami v ustih, širiti jo, pridobivati ji učence s palico in trdo pestjo? O da se tako malo spominjajo svojega nebeškega učenika! Samo eno vrsto ljudi je sovraži, kolikor je moglo sovražiti to preblago sreco, pismouku in farizeje! Samo enkrat je bič zgrabila krotka ruka njegova, ko je svetisce gospodovo oskrnjal kupec in menjalec samopakna druhal! Turški protok, ne on, velej je svojim učenecem: Pojte križem sveti širite moj nauk z mešem in ognjem! Resnica se ne širijo, kakor se tudi ne zatirajo, s krvjo in plamenom, s temnico in železjem. O strašna zmota, o žalostna, sramotna priča, grdi mača človeškega rodu! On, ki živi "mlade kralje" po potoku, "on naj bi v veseljem čut stok v bleščinah vijočega se človeka, ki ga muči njemu na slavo in čast zdržljana druhal; njemu naj bi bil sladek glas zapuščenih vdov in sirot! Tako si misli najvišje bitje, kakoršen ni dan da našnji najkrvoločnejši človek, takmo mu služiti: to je bogokletvo, če je katero na svetu. Taki ljudje niso ustvarjeni po božji podobi; sami so si ustvarili Boga po svoji podobi!

Ali, kam sem zašel? V starodavne čase, ki so minili, ki se ne povrnejo nikdar več. Groza mi pretrosa ude, sreča se mi krči, ko se spominjam te najzalostnejše dobe v zgodovini Slovencev. Stoljetij in stoljetij pokore mu bude potreba, blagega delovanja, dejanske bratovske ljubezni, da si opere človeštvo ta krvavi madež s telesa!

Govoriti sem hotel o sedanjih časih, o možeh, ki tako čudno po svoje služijo Bogu in njegovim resnicam. Kako je mogoče, da so tako zasplojeni! Strast, strast, najhujša sovražnica resnice jim slipi sicer bistvo oko, da ne vidijo sami, kar vidijo vsi drugi, da je vspreh njihovega početja naravnost nasprotni njihovemu namenu. "Na skledo kislino se ne vjame toliko muh, kolikor na žlico medu!" "Kedor veter seje, bode žel vihar," pravi sv. pismo, katerega so, kakor je videti, čisto pozabili. Ko pride sin človekov, ki ni imel, kamor bi položil glavo, neki večer s svojimi učenci truden v neko vas; ko jim trdovrni je prebivalci odrekajo prenoblje: kako so se razsrdili njegovih učencov, tako male so podobni svojemu nebeškemu učeniku; kakor so mu prigovarjali v nesveti pezi, naj pokliče ogenj in žveplo z neba na pregrečeno vas! Kaj jim odgovori zveličar! "Vi ne veste, kakega duha ste otroci!" Kakega duha otroci so oni, ki živela preklinjajo njega, ki se v svojem prepričanju ne more zlatati z njimi. Kaj bi jim rekel, niko bi stopil med nje on, ki je govoril: "Človek sin ni prišel na svet, da pogublja duše, temveč, da jih reši!" Fanatičen bodi Mahomedan, ta je pravi značaj njeve vere; ljubezen, usmiljenje z nesrečnim hratom je kristjanstva jedro. Kdo je boljši kristjan, on, ki je pel:

Skribi zase, ljubi brata,
Dvigni ga, odpri mu vrata,
In sodnik naj bo srce,

ali oni, ki so ga preganjali "od nemila do nedraga!" Oprostite, čestiti prijatelj, da tako govorim, kakor sicer ni moja navada. Gotovo že čutite, kaj me je tako razjarilo; saj ste mi sami poslali list, v katerem sem bral — kako bi imenoval takto pisancje? To ni že več strast, sovražstvo, žol; mogoče, da je pisala to blagoslovljena, a gotovo ne blažena roka. Taki ljudje bi se dandanačnji zatigali grmadi, ako bi mogli in smeli.

Poznate me, gospod; dovolj sva se že razgovarjala o vsem, kar je na korist in kvar našemu nbožnemu narodu. Vi ste, kako mislim o žalostnem domaćem razporu; da s svojim prepričanjem, s svojim srečem ne morem biti ne na oni, ne na ti strani. Intra muros peccatur et extra. Jaz sovražim strastnost in surovost, kjer jo vidim. Recimo, da se je začelo na oni strani; kakor jih to opravljajo? Kje naj bode plemištitost doma, ako ne pri njih? Na obeh straneh je krivica, obema je torej potreba pobojšanja, da bode konec pogubnega razkolstva, da se vrne mir in z njim sreča v našo ubogo deželo!

Nemogoče mi je misli, da so vse, da je samo večina našega duhovstva enakih misli s temi vpijati. Zakaj se nikdo ne oglaši: Bratje, mir in sprava! vsi smo ene matere sinovi, vsi jo ljubimo; podajmo si roke ter delajmo složno na korist domovini!

Ničesar ne odgovori na to gospod župnik; molče poda roko svojem uprijatelju; razumela sta se čestita moža.

Nekoliko časa molčita oba, potem povzame gospod Mirodolski zopet besedo:

"Lep je duhovski stan; jaz sam sem bil že blizu nekdaj, da bi si ga bil izvolil. Živeti med ljudstvom, učiti, voditi ga z besedo in vzgledom, z njim čutiti vse potrebe njegove, z njim veseliti se in žalovati; kaj lepega si more želeti človeka na svetu! Ni mi treba iskatи vzgledadaleč okrog. Kdo je najbolj spoštovan, najbolj ljubljen mož po vsi sreči! Kam se zatekajo v svojih potrebah, prepričani, da najde vsak pomoč, dobrega sveta ali vsaj prijazne, tolažilne besede! Vi, čestiti gospod, ne razgrajate v cerkvi, ne razbijate lece; vi ne strašite vedno v bogatega ljudstva goričem peklom in črnim gospodarjem njegovim; vi sijim zvestim poslušalem ne belite glav s skrivnostimi verskimi resnicami, katerim niso do dnu prišli cerkveni odčetje; vi jih ne svarite pred krvimi proroki, kateri bi pač težko kedaj utegnili zati v to tiko dolino."

(Dalje prihodnjih.)

IZ GLAVNEGA URADA.

IZ URADA GL. POROTNEGA ODBORA.

Glede pritožbe sobrata George Prpiča, člana društva "Slovenski rudar", štev. 192 v Gilbert, Minn., se je glavni porotni odbor izjavil s tričetrinsko večino, da mu pripozna podpora, ker ni bil kriv po pravilih člen 7, točka 39.

Omenjeni sobrat se je pritožil, da je vpravil s povzglednim prstom svoje nasprotnike; zakaj ne delajo sami po svojih besedah?

Glede pritožbe sobrata Martin Simončiča, člana društva "Biser", štev. 228 v Ringo, Kans., je glavni porotni odbor potrdil s tričetrinsko večino sklep gl. o pravnega odbora, da se mu ne izplača zadržana bolniška podpora pridržana.

Glede pritožbe sobrata Antonija Trbovec, glavnega blagajnika.

IZ URADA GL. BLAGAJNIKA.

Vse člane in članice, ki imajo čeke ali jih dobijo ta mesec, prosim, da jih takoj menljavo. Začetkom meseca julija se vrši polletna revizija in zato želim, da bili kolikor mogoče vsi čekti vrjeni. Kolikor več ekov je zunaj nezmenjanih, toliko več dela imam jaz in glavni nadzorni odbor. Jednota šteje nad tri stotinovih članov in skoraj vse v skupini. Podzemeljska hiša je podzemeljska hiša! Ali čim dalje gre, vidis, da je podzemeljska palaca z več nadstropji, hodnik in nebrojnimi sobami. Vse je pa izdolbljeno v živo skalo. Notri so bile spalnice, obdelnice in telefonska centrala. V spalnicah je bilo dovolj prostora za bataljon mož. Imeli so tudi ventilacije: dolge röve, ki so segali do površja in kjer so jih poljubno zaprli in odprli. Vse podzemeljske sobe so bile razsvetljene z elektriko. Zrak, čeprav je dišal po umazanosti, je bil drugače čist. Ko smo hodili po sobah in galerijah, sem videl ležati po tleh ostanke avstrijskih uniform, čevlje, srajce, bajonet, razbite puške, ročne granate, pisma in nebrnjih drugih reči. Pobral sem šop pisan in napenjal oči, toda razumel nisem pisanih vrstic. Bila so pisana v madžarskem, hrvaškem in slovenskem jeziku.

Jaz storim kar je v moji moči, da dobre člane kar jim gre točno in kakor hitro mogoče; članstvo naj to vpošteva in naj mi ne povrača več dela kot je potreba.

Vsek, ki ima kak ek vod S. N. P. Jednote, ali ki ga dobi na mesec, naj ga torej takoj zmenja.

Anton J. Trbovec,
glavni blagajnik.

SPLOŠNO GLASOVANJE.

Spolno glasovanje imamo v S. N. P. J., da članstvo odloči s splošnim glasovanjem o predlogih, ki jih inicijatirajo društva, o predlogih glavnega odbora in o odpoklici glavnih odbornikov.

Glasovanje, ki jih inicijatirajo društva se vrši po prvih treh točkah v IX členu ustave S. N. P. J. Če društvo inicijatira predlog, mora dobiti podporo desetih društev iz desetih držav. Ko je bil predlog objavljen v "Prosveti" predno tudi javna razprava o predlogu v "Prosveti" in trajala dolgo, dokler ni pričelo splošno glasovanje.

Člani imajo pravico navesti tehnike razloge proti predlogu ali pa za predlog, ki pa nima.

Avtijski zakopi in votline, nepravilne pozicije na planoti, so padle Italijanom v roke v dveh dneh strašnega boja meseca avgusta minulega leta. Nasločile so jih čete iz Palerma in Milana v Ferrarovi brigadi, ki se še danes bori dve miliji proč od tukaj.

Avstrije so držali te pozicije dva dni pod groznim bombardiranjem topov majhnega in velikega kalibra. V takem bombardirajučem vrze ena sama baterija včasih 75.000 granat. Razen tega so imeli Italijani posebne stroje, katerimi so metaли cele škafte nitrozelatina v "džungli" bodečega živčevja. In rezultat je pred nam. Povsod leže kosci raztopljeni žice, razbite granate in kosi železa. Nato so pričeli "bombarji." Petsto metrov dolg so naperili mortarje in metali 140 funtov težke bombe napolnjene z eksplozivami. Kamor pada je to bomba, tam leti jeklo, kamen in zemlja na vse strani. Nato pa nakoči pehota. Tak je napad.

Na gori Sv. Mihaela leže sledovi napada. Povsod vidijo kose jelki in železa, avstrijskega in italijanskega. Tupataj na leže srednje žive.

Na leže kakor debla dreves iz kamene dobe. Na desni strani nedaleč od gore je pa italijanski zakop in vojaki so skrivajo za velike skale, ki so jih pred nekaj meseci odkrivile italijanske granate iz žive skalnatne strmine.

Greely, Colo. — V okraju Weld so letos preorali 35.000 akrov več sveta kot lani. Na večini sveta je posejan fitol. Za fitol je 60.000 akrov, za krompir pa le 30.000. Lani je bilo le 12.000 akrov posojenih v Coloradu postavo, ki jih branili meseci dne napovedati strajki.

MNOGO VEĆ SVETA POD PLUGOM.

Greely, Colo. — V okraju Weld so letos preorali 35.0

Odlomki iz zgodovine Združenih držav.

Pe raznih virih zastavlil J. Z.

(Nadalejovanje)

V letu 1840 je afra zopet oživel Aleksander McLeod, britski podanik, živec v Kanadi, se je bavalil, da je bil navzoč pri osvojitvi parnika "Caroline" in da je ubil Amerikanca, ki je padel v tem boju. Kmalu po tej bahavosti, je prišel v državo New York. Oblasti so ga dale pod kluju v obtožile umora. Britska vlada je zahtevala, da ga takoj izpuste iz zapora, ker je ravnal na povelje britske vlade, ki je odgovorna za njegov čin. Zvezna vlada je zahtevala, da McLeod izroči zveznim oblastim. Oblasti države New York so pa bile mnoge, da je bilo hudo delstvo izvršeno v državi New York in uvedle so proti McLeodu preiskavo. Ker se mu je posreduo dokazati, da ni bil pri napadu navzoč, je bil oproščen. Ta spor med zvezno vlado in oblastmi države New York je povzročil, da pridejo taki prestopki vzhodno pred zvezno sodišče.

Sredi teh sporov s Kanado je nastal še spor med državo Maine in britsko province New Brunswick radi severozapadne meje. Na obeh straneh so se pripravljali za boj, toda predsednik je poslal generala Scotta, da ohrani mir, dokler ni spor rešen potom pogodbe.

Vojna z Indijanci v Floridi se je nadaljevala tudi ob času Van Burenove uprave. Smrt glavarja Osceola je bila hud udarec za Seminoles, ki jim pa ni popolnoma vzel poguna. Dne 25. oktobra 1838 je polkovnik Zachary Taylor porazil Indijance pri jezeru Okeechobee. Vojna je bilo konec šele leta 1842. Vojna je trajala sedem let, zahtevala je mnogo človeških žrtev in stala je skoraj štirideset milijonov dolarjev. Seminoli so bili podjavljenci in naselili so jih na desnem bregu Mississippija.

Suženjsko vprašanje ni izginilo z dnevnega reda in rodili sta se dve stranki. Ena je zagovarjala sužnost, druga jo je hotela odpraviti. Abolicionisti ali protisuzenjska stranka je postala kmalu močna politična organizacija. Njen cilj je bil, da se sužnost v Združenih državah odpravi. Zagovorniki sužnosti so odgovarjali, da ustanova Združenih držav dovoljuje sužnost v državah, v katerih je uvedena. Abolicionisti so odgovorili, da bodo z agitacijo za odpravo sužnosti nadaljevali, dokler ne bo odpravljena ali pa Unija uničena, ker nočejo živeti pod eno ustavo, ki varuje sužnost.

Vodja skrajnih abolicionistov je bil John Quincy Adams iz Massachusettsa, ki je bil leta 1831 izvoljen v Kongres. Kongresu so bile predložene poslanice, v katerih so zahtevali, da odpravijo sužnost v Distriktu Kolumbije. Nastale so vročne debate v Kongresu, ki so povzročile, da je prepad med severnimi in južnimi državami postal vedno širši. Z agitacijo za odpravo sužnosti so nadaljevali tudi ob času Van Burenove administracije.

V jeseni 1840 so bile predsedniške volitve. Demokratična stranka je nominirala Van Buren za predsednika, Johnsona pa za podpredsednika. Vigoevi so podpirali generala William Henry Harrisona iz države Ohio za predsednika, John Tylerja iz države Virginija pa za podpredsednika.

Finančna kriza še ni izginila in ljudstvo vseledi tega ni bilo naklonjeno demokratični stranki. Volilna kampanja je bila zelo razburljiva, iz katere je izšel Harrison izvoljen kot predsednik. Dobil je dve sto štiri in trideset glasov volilnih mož, češedeset glasov je pa dobil njegov nasprotnik.

V letu 1840 je bilo zopet ljudsko stjetje, pri katerem so dognali, da imajo Združene države 17, 69,453 prebivalcev.

(Dalje prihodnjici.)

Svarilo. Krojač: "Je li gospod stavnih mojster doma? Rad bi govoril z njim glede mojega ravnina!"

Gospa: "Doma je res, ampak svetujem vam, da takoj odite — ravno danes ga zobje bolj in zato je bud kakor sam rogač!"

Res smola. Urednik (obsojen v zapor): "To je že hudičeva smola! Ravnokar mi je zdravnik predpisal mnogo gibanja, a zdaj moram sedeti celih šest mesecev v zaporu!"

Sirija.

Dežela Sirija je politično razdeljena v šest okrajev. Okraj ali vilajet Libanon opravlja od turške vlade imenovan uradnik, katerega potem potrdijo druge evropske oblasti, biti pa mora kristjan. To je izvojevala Francija 1. 1860. Toda v sedanji vojni je bilo to zopet odpravljeno, in vlada v okraju Libanon ravno tako nek namestnik sultana, kot v drugih asirskeh provincah. Sedaj vlada tam nek Džemal paša.

Marsikateri mogoče misli, da je Sirija ena deželna enota. Ako se oziramo na prebivalstvo, vidimo, da kolikor narodov, toliko dežela. Kajti sirški narodi se tako razlikujejo, kot se nikjer drugje ne. V Siriji se dobi vse narode Azije, Afrike in Evrope. In vsi ti narodi žive popolnoma vsak sam zase po svojem običaju in navadah. Dojibio se stalno naseljeni Arabci in arabske karavane, Turke vseh maloazijskih rodov, potem Druze in Čerkeze, posebno veliko Judov, nekaj Grkov in vse vrste drugih narodov Evrope. Vsi ti narodi so tako zelo obdržali svoj način življenja, kot v nobeni drugi deželi. Kar se verskega vprašanja tiče, se ti narodi še bolj razlikujejo kot pa v narodnostih. Najbolj razširjena je mohamedanska vera, katera se pa razcepila zopet v veliko sekt, v prave sumite, perzijske šejke in mitevale. Potem je kristjanska vera tudi zelo razširjena in židovska. Kristjanska vera je tudi po vseh veroizpovedanjih zastopana. Najbolj razširjena je rimsko-katoliška, grško-katoliška, grško-ortodoksna, armenška, koptovska in maronitska. Precejšnje število Arabcev spada tudi k rimsko-katoliški in grško-ortodoksnu veroizpovedanju.

Uradni jezik je turški, katerega pa ljudstvo malo rabi. Najbolj razširjen je arabski s svojimi različnimi dialekti; na drugem mestu je pa hebrejski. Francoskega jezika se poslužujejo bolj premožni kristjani.

Z ozirom na toliko različnih narodov, jezikov in veroizpovedanj si lahko vsakdo sam misli, kako težavno je vladati v taki deželi. Pisalo se je že veliko o asirskem vprašanju in da se z ozirom na nezaposnost v Siriji in radi nesposobnosti v pristranosti turške vlade vstanovi popolnoma svojedno državo. Koliko je na tem resnice, se ne da določiti. Kar se tiče turške vlade, je itak vsakemu že znano. Nekateri časniki pišejo, da vlada sedaj popolen mir, in da je ljudstvo popolnoma zadovoljno s sedanjo vlado. To je popolnoma umetno, saj vlada v Turčiji popoln mir v senči — nemški bajonetov. Za časa prve balkanske vojne se je v Parizu že osnoval nek komite, kateri je zahteval popolno avtonomijo Sirije. In sedaj, ko je v Arabiji izbruhnila revolucija, se je tudi že nekaj namigovalo, da je Sirija tudi pri tem revolucionarnem gibanju. Ali je vse to resnica ali ne, se ne ve. Nekateri nemški lisiči poročajo, da je treba iskati početek te revolucije v gospodarskih razmerah in da nima prav nič opraviti s političnim položajem. Ti listi dokumentirajo tako, da je vsled vojne gospodarski položaj Arabije v tako slabem stanju. A. rabija je popolnoma nerodovitna dežela. Prebivalci se najbolj penerajo s konjerejo. Pridela se tudi nekaj kave in drugih diščev. Cenovni račun trgovske bilance te dežela kaže pasiva. Vsako leto se uvozi za 25 milijonov frankov in izvozi se za pol milijona frankov. Prebivalci se največ prezavtem, ker pride vsako leto tisoč in tisoč raznih mohamedanskih romarjev, kateri potrebujejo k svetu grobu Mohameda v Mekki. Sedaj, ko se je vojna začela, se je to romanje prenehalo in prebivalci so začeli trpeti pomankanjanje in radi tega se je začela revolucija. Pri tem nima politični položaj prav nič za opraviti, ker arabska plemena sploh niso sposobna za kaj takega, da bi iz političnih namenov vpravili kako revolucijo. Tako razni nemški lisiči. Po njihovi sodbi ni namreč noben drug narod sposoben vlagati samega sebe, kot edino nemški narod z "kajzerjem na čelu".

Pred vojno je bil politični položaj v Siriji veliko pod vplivom inozemcev, kateri so znali izrabiti neizobraženost domačinov in se polagoma dobili ves trg v svoje roke. Posebno so Nemci in Angliki živilo konkurirali medsebojno,

kdo bo vladal sirški trg. Druge trgovce so popolnoma izpodrinili.

Smrtni slučaji v raznih obrtilih.

Zvezna delavska komisija v New Yorku je pred kratkim izdala statistiko, ki se bavi s smrtnimi slučaji v raznih obrtilih. Vpisanih je okoli 200,000 smrtnih slučajev oseb, 15 let in več starih.

Iz te statistike povzamemo, da je 20,5 odstotkov vseh smrtnih slučajev pri moških osebah jetike, medtem ko je 14,4 odstotkov ženskih oseb na tej bolegni umrlo. Radi srčnih bolezni je umrlo 12 odstotkov moških in 14,8 odstotkov žensk. Povprečna starost moških, kateri so umrli za jetiko, znaša 37 let, pri ženskah pa 34 let.

Pisarniški uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

Za jetiko umrje: 35 odstotkov knjigovodij in pisarniških uslužencev, 34,1 črkostavcev, 31,6 odstotkov pokladalcev plimovih in vodnih cevi, 29,2 odstotkov pristaških delavcev, 28,2 odstotkov voznikov in šoferjev, 26 odstotkov gostilničarjev in natakarjev, 25 odstotkov strojnikov, 24,1 odstotkov izdelovalcev smodk in tobačnih izdelkov, 22 odstotkov tkalcev, 21,9 odstotkov železolivarjev, sobnih pleskarjev 21,9 odstotkov, zidarjev 19 odstotkov.

Za jetiko umrje: 35 odstotkov knjigovodij in pisarniških uslužencev, 34,1 črkostavcev, 31,6 odstotkov pokladalcev plimovih in vodnih cevi, 29,2 odstotkov pristaških delavcev, 28,2 odstotkov voznikov in šoferjev, 26 odstotkov gostilničarjev in natakarjev, 25 odstotkov strojnikov, 24,1 odstotkov izdelovalcev smodk in tobačnih izdelkov, 22 odstotkov tkalcev, 21,9 odstotkov železolivarjev, sobnih pleskarjev 21,9 odstotkov, zidarjev 19 odstotkov.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

S Število uslužbenec umrjejo najprej. Povprečna starost knjigovodja in pisarniških uslužencev znaša 36 let in pol. Največjo starost dosežejo farmarji. Pri teh znaša povprečna starost 58 let in pol.

PROSVETA

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila

PROSVETA

GLASILLO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$8 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$8 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oklepaju n. pr. (Aprila 31-17) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevnem poteka naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

ZAKAJ JE BREZ MALEGA VES SVET V VOJNI? ZAKAJ JE ŠLA AMERIKA V BOJ? KAJ BO REZULTAT VOJNE? — ODGOVOR: REZULTAT VOJNE BO SOCIALNA REVOLUCIJA! TODA MNOGO, MNOGO LJUDI ŠE NE VE TEGA.

Mnogo, mnogo — na miljone je še ljudi, ki ne vedo, kam vodi sedanja svetovna vojna, ne vedo, kaj bo rezultat vojne in vsled tega se nahajajo v največji konfuziji. Tukaj pa niso všeč samo mase pripravljene ljudi, katerih mišljenje je odvisno od neštetih in vsakovrstnih voditeljev, niso všečete le oborožene mase, armade milijonov, ki leže v zakopih — všečeti so tudi mnogi in premnogi takozvani državniki, diplomatični in tudi vladarji, ki so dali inicijativo za vojno.

V Ameriki slišimo glasove tisočev, ki nadlegujejo predsednika Wilsona z vprašanjem: "Čemu je Amerika v vojni in kaj so naši vojni cilji?" Drugi tisoči in miljoni si sami odgovarjajo na to vprašanje; eni pravijo: "Demokracija je v boju proti avtokraciji in naši cilji so politična svoboda vseh narodov in trajni, vesoljni mir." Tako pravijo večina in pravijo tudi vsi uradniki in neoficijski predstavniki zavezniških držav. Na drugi strani imamo manjšino, ki pravijo: "Vojna je kapitalistična in ljudstvo se ne sme nič brigati, kako izpade. Glavno je, da pride mir, pa naj bo kakršen, samo da je mir."

Wilson in drugi zavezniški državniki so že povedali in še lahko govorile o "vojni med demokracijo in avtokracijo", ali to so le besede, ki ne povedo jasnega rezultata. Fakt je, da se vojna izza ruske revolucije res vrši med demokratičnimi in avtokratičnimi idržavami, ampak samo to še ni jamstvo, da bo triumfira demokracija s porazom kajzera, kajti kajzer še ni edina avtokracija na svetu. V največji konfuziji pa je pacifistična manjšina, ki še vedno misli, da je splošen položaj tak, kakršen je bil v avgustu leta 1914. Resnica pa je, da ameriški kapitalisti računajo na velike profite v tej vojni in veliko so jih že ngrabili; ampak kdor pravijo, da se vojna vrši le zato, da bodo kapitalisti imeli po vojni čim več trgov, se ravno tako moti, kakor se motijo kapitalisti sami. Ruski kapitalisti, kolikor jih je bilo, so tudi računali s carjem vred na odprt trgovsko cesto čez Dardanele, toda kako je danes z njihovim računom, ko vojna še ni končana? Mar se niso prokleti zmotili?

Ponavljamo, kar smo že rekli in kar je treba neprehonomo ponavljati: Vojna danes ni več to, kar je bila prvo in drugo leto; vojna se razvija v popolnoma drugo smer, kot so ji pa začrtali pot njeni povzročitelji. Vzemimo položaj, kakršen je danes, danes danes, ne glejmo nazaj! Sodimo dogodke, ki se zdaj odigravajo in priti moramo do zaključka, da rezultat sedanja svetovne vojne bo socialna revolucija s popolno rekonstrukcijo gospodarskega družabnega sistema.

Rusija nam je pokazala pravtne štadije te rekonstrukcije z odpravo starega režima; v Rusiji so danes socialisti najmočnejši faktor. Ali je kje kdo, ki more trditi, da ni bila revolucija v Rusiji rezultat vojne? Tega ne more nihče tajiti, ker je izvršen fakt. Ampak revolucija ne bo ostala samo v Rusiji; revolucija je pojav družabnega razvoja, kateremu je podvržen ves svet. Nemčija bo sledila prav gotovo, kakor pride po dežju solnce. V Angliji so pričeli z dalekosežnimi reformami in kdor ni slep, lahko vidi, da reforme tvorijo začetek socialne revolucije. Ravnato se dogaja v drugih državah in Amerika ne bo izvzeta. Vladajoč razred prihaja zelo nerad z reformami, ali prisilski vojne, ki poraja nove potrebe, je močnejši od volje ali nevolje vseh vlad na svetu.

Vprašajte Wilsona, vprašajte Lloyd George v Londonu ali Ribota v Parizu, vse vprašajte: Kaj so vaši vojni cilji? — pravega odgovora ne boste dobili zato, ker ne vedo, in če slutijo, ne bodo povedali. Resnica pa je, da so vse države v vojni za socialno revolucijo, čeprav je sedanje vlade s kapitalističnim razredom vred ne marajo; miljoni v zakopih se bore za socialno revolucijo, za preobrat človeške družbe, dasiravno ne vedo tega, razen če izvzamemo oborožen proletariat v Rusiji.

In spričo tega, ves svet pretresajočega in preobrazujočega in v vse človeštvo posegajočega, spriče epohalnega cikla dogodkov, ki so se porajali na obzorju človeštva in načelno začudenje s strani, od koder smo jih najmanj pričakovali, naj igramo vlogo noja, ki zabode glavo v posek v bedastem inšinktu, da ga na ta način nihče ne vidi? Ali naj zamišljamo in porečemo: Vojna ni naša stvar in kaj nas briga, kaj bo jutri?!

Srbski beguni so za novo Rusijo.

Marseilles, Francija. — Srbski socialisti, ki so morali bežati pred vojsko nemškega kajzera iz Srbije in so našli zavetje v Franciji, so obdrževali konferenco, na kateri so razpravljali o revoluciji v Rusiji. Sodruži so izjavili, da so ponosni na to, da so črtili in so vprašali ečarsko Rusijo in so veden občudovali pogum ruskega ljudstva, ki je doprineslo neštete žrtve, da odpravi carizem. Konferenca je sprejela naslednjo rezolucijo, v kateri častita uspešni revolucionarji.

"Odboru delavskih in vojaških zastopnikov v Petrogradu."

Konferenca srbskih socialistov, begunov na Francoskem in sodrugov vojakov, ki so se vrnili v fronte izražajo občutke vseh so-druž in pozdravljajo z navdušenjem in občudovali rusko-revolucijo, novo Rusijo in svobodo ruskega ljudstva. Srbsko ljudstvo pričakuje, da dobi svobodo, neodvisnost in združenje skozi pomoč te Rusije in proletariatu demokratičnih alijanških dežel.

Voja Pekovič.

Predsednik konference in ekssekutivne srbske socialistične stranke."

Konferenca je nadalje sprejela rezolucijo, v kateri protestira proti nasilnemu novačenju Srbov skozi Bolgarijo. Del rezolucije se glasi:

"Bolgori so pričeli siloma jemati k vojakom moške osebe na ozemlju, ki so ga zasedli. Oni silijo potome srbskih revolucionarjev v zadnjem stoletju, ki so osvojili deloto otomanskega jašma, da se bojujejo proti svobodi njihovih dežel in da ubijajo svoje starščine in brate, ki se zdaj bojujejo na sošenski fronti in prelivajo kri za skupno deželo."

Vsled teh grozot protestirajo delegatje z vso eneržijo proti tem činom, ki so v nasprotju z glavnimi načeli človekoljubja in dobročinstva mednarodnega zakona in apelirajo na socialistične stranke in demokratične dežele na vsem svetu, da pomagajo s sredstvi srbskemu narodu, ki je v veliki nevarnosti, da ga uničijo."

Med udeleženci konference so bili Voja Pekovič, predsednik srbske socialistične stranke, korporal rezervne infanterije; V.A. Al. Stojanovič, glavni urednik "Socialista"; dr. Draguša Gjurič z belgrajske univerze in kapitan rezervne infanterije; Anton Ovročevič, avokat; S. Djordić, Milivoj R. Tadić, avokat in kapitan rezervne artillerije, in Radivoj Ilič, profesor na fakultetu v Belgradu.

Ali bo še po tem apelu pop Cvetkov ogrizel vse jugoslovanske socialiste v "Radnički Strazi," ki se ne strinjajo z njegovim socialistom: devičarstvom, prohibicijo in miron za vsako ceno? Ali je pop Cvetkov res slep za vse, kar se godi na svetu, ali je pa tako bedast, da časa ne razume? Če je zadnje resnica, potem naj oddide v norišnico, da ozdravijo njegov duh, da bo lahko zopet mislil jasno.

Srbski socialisti apelirajo na pomoč socialističnih strank in demokratičnih dežel vsega sveta. In sveta dolžnost veže vsakega jugoslovanskega socialističnega, da jim pomaga po svojih skromnih močeh. Srbski socialisti so del nas, so krišnega telesa!

Jugoslovanski socialisti, ki ne prisegajo na evangelijo popa Cvetkova o devičarstvu, prohibiciji in miru za vsako ceno, ampak se ravna po naukah Marksa, Engelsa, starega Liebknechta in drugih socialističnih mislecev, ki so učili, da morajo socialisti z vsemi sredstvi podpirati boj proti nazadnjemu, avtokraciji in militarizmu, so slišali glas srbskih sodrugov iz Francije in ga razumejo. Pomagali jim bodo v tej kritični urki, ko hoče nemško junkerstvo pogaziti ves svet in ga ukovati se v hujši sponi in okove, v kakeršnih je tihel do sedaj.

Zmagu nemškega junkerstva in kajzermizmu posenem militarizem z ves svet, izgubo pridobljenih političnih pravic, podljarmenje manjših narodov, začetek nove reakcione dobe, ki oropa dežave vsega sveta za pridobljene pravice. Tu zategadetj združujemo svoj glas v en klic s srbskimi sodrgi: Pozdrav novi Rusiji, ruski svobodi in dolci s kajzermizmom in junkerstvom!

Osvoboditev narodov.

Pod tem naslovom razpravlja pomočni profesor zgodovine na "Western Reserve University" v Clevelandu, Ohio, Bernardotte C. Schmidt v nekem svojem članku, kateri se peča z govorom predsednika Wilsona, kateri se je pred kongresom izrazil, da se mora vse narode osvoboditi, ki so podvrgeni nemškemu narodu. Med drugim piše sledče:

"V izrazu "nemški narodi" je zapovedana tudi osvoboditev nemške Avstrije in ravnotako nemške države, cesar ne smemo prezeti. Da, še celo več pomeni govor predsednika, kateri sliši na programu zaveznikov, da se mora vse Evropo rekonstruirati na principu narodnostnih vprašanj. Naslednja tega članka je, kratko povestno, kakšne izpremembe bi ta program v svoji pravi izpeljavi povzročil.

Francija dobi gotovo svoji province Alzacija in Lotaringijo, Danska dobi nazaj one dežele v severni zapadni Nemčiji, kjer stanejo okoli 200,000 Francov. Najvažnejše pred vsem bi pa bila osvoboditev Poljakov, kateri prebivajo v Prusiji. V Prusiji stanejo okoli 3,000,000 Poljakov, kateri bi bili v to poklicani, da ustavne enote prejšnje poljske države, ki je obstala nekoč, ker je že sedanja ruska vlada dala Poljskom popolno svobodo. Največ teh pruskih Poljakov stanejo v provinciji Poznanjsko, nekaj jih stanejo v zapadni Prusiji, nekaj v Sleziju in več kot 4,000,000 v avstrijski provinciji Galiciji, katera se mora istotno dodati novi državi "Polonija rediviva". To se pravi, da se mora odtrgati centralni državam precejšen del sveta, ako se hoče vstanoviti popolno pravilo poljsko državo. Jasno je, da se bodo centralne države upirale z vsemi silami takemu načertu, ker so se že izjavile ob priliku proklamacije nove poljske kraljevine meseca novembra leta, katera sta vstanovila kajzer in umrl avstrijski cesar, da bode ta kraljevina obstajala samo iz rusko-poljskih province, in da ne bodo dobila onih dežel, katere "pripadajo" hohenzolernski in habsburški hiši. (O sancta simplicitas! Op. ured.) In prav tako pride do tega, ako se ne bo vypoštevalo razne temeljne pogoje. Ako bodo nemške in avstrijske armade popolnoma porazene, bodo Hohenzolernska Viljem in Habsburgovce Karl dala vsemogučno obljube svojim podložnim narodom, samo da obvarujeta katastrofo svojih vladarskih dinastijskih. Skušala bosta preprečiti samostojnost narodov in ohraniti vse, kot je bilo pred vojno, "status quo ante bellum".

Zaveznički bodo take obljube zavrgli. Vendar se pa lahko zgodi posebno pri onih, kateri niso dovolj poučeni, izvzemši nas, kateri dobro poznamo narodno-kulturno zgodovino Evrope, da mislimo, no, sedaj smo pa že prišli do našega cilja in bodo akceptirali germane pogoje. Ako bi se to moralno zgoditi, tedaj ne smemo pozabiti, da smo obljubili osvoboditi Poljake in vse manjše narode, kateri so sedaj pod nemško-avstrijskim jarom, in da se morajo Nemci odrediti nadvladi nad drugimi narodi.

Ako pa nastane v Avstriji revolucija, vzpodbjena vsled uspenosti v Rusiji, bodo pa razpad mornarje sam od sebe nastopil, kajti različni narodi so spadali v to državo le vsled odvisnosti od skupne vladajoče dinastije. Kakor hitro pa pada ta vladajoča dinastija, odpadli bodo tudi narodi in se združili s svojimi krvnimi bratimi. Toda predno se ta revolucija začne, in ako se ne, moramo ta boj — naš boj — nadaljevati in Habzburgovec s silo iztrgati dežele, katere konsekventno zatirajo.

Tako piše Nemec, ki je proučeval vse zgodovino narodov in njihov položaj. Halo, Zottijev šmokvar & Co., kaj pa vi pravite k temu??

Kakšna vojaki je bila v primeri s to še znosna.

V Nemčiji so bili Nemci sami še takoreči žrtev one znane "potomske unije", v dvojni monarhiji nasprotno so pa Čehi, Rusini, Slovenci, Hrvati in Slovaci (sami Slovani) in Rumunci bili zatirani kot noben drug narod in Evropi, ačko izvzamejo Turčijo. Ta sistem se mora vrči med staro želeno in vse te narode je treba osvoboditi, potem se bo naredil trajen mir v Evropi. Radi tega se mora VSE dežele, v katerih stannojo nemški narodi odtrgati in ustanoviti nove države.

Tako se mora zapadna Galicija pridružiti novi poljski državi, vzhodna Galicija, kjer stanejo Rusini, prepustiti Rusiji, kajti Rusini so istega plemena kakor Malorusi v okraju Kijev. Današnja ruska vlada se bode oziralna na njihove težnje in jim dala popolno narodno svobodo. Dežela Bukovina, v kateri je polovica Rusinov in polovica Rumunov naj se razdeli med Rusijo in Rumunijo, kateri naj se še doda oni del Ogrske, kjer prebivajo Rumunji, katerih je bilo po zadnjem ljudskem štetju okoli 3,000,000. Južne slovanske pokrajine, kjer prebivajo Slovani in sicer Slovenci, Hrvati in Srbi, se mora pa združiti v eno jugoslovansko državo. Ta država bi štela nekakšno 12,000,000 prebivalstva, akoravno ti narodi v preteklosti nikdar niso bili združeni in ki pripadajo raznim veroizpovedanjem.

Ako bodo Italijani one pokrajine, kjer prebivajo Italijani, in Češka postane samostojna kraljevina, potem ne ostane Avstriji oziroma Habsburgovcem, drugega kot Nižje in Gornje-Avstrija, Solnogradska, Tirolska, severna Koruška, severna Štajerska in ogrske pokrajine, kjer prebivajo Slovenci, Hrvati in Srbi, se mora pa združiti v eno jugoslovansko državo. Ta država bo imela nemški državni obred, kajti sicer vse obred je bil nizozemski častniki, kako boren obred imajo nemški častniki, jih velikokrat povabijo k sebi na obred. Večkrat napravijo nizozemski častniki kar celo veselico nemški častnikom in vojakom, kjer jih dajejo klobase, plečeta, kavo, cigare in cigarete, kruha itd. Nemški vojaki in častniki so se že velikokrat izjavili, da tako dobre kave še niso pili v svojem življenju kot ravnino sedaj. Vsakokrat, kadar pridejo nemški častniki v nizozemski častniki, kajti sicer vse obred je bil nizozemski častniki, kako boren obred imajo nemški častniki, jih velikokrat povabijo k sebi na obred. Večkrat napravijo nizozemski častniki kar celo veselico nemški častnikom in vojakom, kjer jih dajejo klobase, plečeta, kavo, cigare in cigarete, kruha itd. Nemški vojaki in častniki so se že velikokrat izjavili, da tako dobre kave še niso pili v svojem življenju kot ravnino sedaj. Vsakokrat, kadar pridejo nemški častniki v nizozemski častniki, kajti sicer vse obred je bil nizozemski častniki, kako boren obred imajo nemški častniki, jih velikokrat povabijo k sebi na obred. Večkrat napravijo nizozemski častniki kar celo veselico nemški častnikom in vojakom, kjer jih dajejo klobase, plečeta, kavo, cigare in cigarete, kruha itd. Nemški vojaki in častniki so se že velikokrat izjav

Položaj na evropskem bojišču.

(Nadlepovanje je prve strani)

italiki, ki so sodelovali z angleškim brodovjem, so opazili, da so angleške granate naredile veliko škodo v Ostendu.

V spopadu med britiškim in nemškim brodovjem so Nemci kralju pobegnili. Ena nemška bojna ladja je bila potopljena in druga zelo poškodovana. Angleški nimajo izgub.

Ljuti boji na Goriškem.

Rim, 5. jun. — Vojni uradjavlja: Istočno od Gorice je postala sovražna artillerija včeraj zelo aktivna in razširila se je od Vertobice do morja; zlasti je bila huda napram linijam na Sv. Marku in Fajtihribu, istočno od Flondanga. Naše baterije so efektivno odgovarjale in preprečile namerno napade. Na zapadnem slemenu Sv. Marka so avstrijski topovi docela uničili obrambe pozicije naše nove linije in sovražniku se je posrečilo prodreti v našo erto na nekaterih krajih. Nasečete so pa doble pojačanje in takoj izgnalo Avstrijev v njihove pozicije; imeli so velike izgube in vrhutega smo ujeli 82 mož. Avstrijski so bili včeraj nenevadno aktivni na vsi fronti. Sovražni eroplani je padel blizu Montezbra, drugi je padel v plamenu bližu Plave in tretji se je moral spustiti v naše linije in poškodovanem stanju. Naši letaleci so bombardirali avstrijske barake v Sv. Luciji pri Tolminu, v Čepovanu in Rijembergu.

Localni ruski napadi.

Petrograd, 5. jun. — V Novoselcu, v smeri proti Kovelu, so nasečete pod vodstvom Rikoceskega prodrle čez štiri vrste žične ograje in razpršile nemške nemške straže. V okolišu Pnevi, v Karpatih, so nasečete pod vodstvom podporočnika Odinkova klub ognju sovražnih strojnih pušk napadle nemške zakope, pregnale sovražnika in vplenile strojno puško. V tem boju je padel podporočnik Odinkov. V očolici jezerja Nobel je naša artlerija izstrelila nemški eroplani, ki je padel v nemške črte.

Razno iz inozemstva.

Vesti iz Rusije.

Petrograd, 5. jun. — General Mihail Aleksijev je odložil vrhovno poveljstvo nad russkimi armadami. Njegov naslednik bo general Aleksij Brusilov. Vzrok Aleksijevi resignacije še ni znani.

Petrograd, 5. jun. — Ameriška komisija pride v Petrograd prihodlj poneljek. V pristanišču, kjer se je komisija izkrcala na boku, je krajjevni delavsko-vojaški svet priedel Amerikancem formalni sprejem.

Petrograd, 5. jun. — Uporui mornarji iz Kronskega, ki se pred nekaj dnevi proglašili Kronsat za neodvisno mesto, so včeraj prišli v Petrograd v svrhu, da demonstrirajo proti delavsko-vojaškemu svetu, katerega nazivljajo "burzavzuge". Mornarji zahtevajo, da jim vlada izroči bihevšega carja in njihovo varstvo. Na pouhništih so mornarji govoru napadali vojnega ministra Kerenskega in provizorično vlado sptoh. Izrazeni so tudi proti odpravi smrtnih kazni v Rusiji.

Petrograd, 5. jun. — Kljub posmanjanju hrane v večjih mestih in skoraj več razlike med delavskimi in prekmurji bogatimi. Mesta so poplavljena s papirnatima denarjem in vse živi udobno. Iz Moskev poročajo, da so tamozna gledališča napolnjena vsak večer in trgovine prosperirajo, kakor še nikdar poprej.

London, 5. jun. — Češki prefektor Masaryk, ki se nahaja že nekaj tednov v Petrogradu, je brzavno sporočil listu "Times" sledi: "Kakor izgleda sedanjosti poteri, morejo zaveznički pričakati od Rusije minimalno pomoč, da je bodo ruske čete držale svoje pozicije in s tem pridržale del sovražne armade na ruski fronti."

Nemški socialisti izgubljajo nadre v mir.

Stockholm, 5. jun. — Molkeški, član Scheidemannove deležnosti, ki je prisla semkaj na socialistično-mirovno konferenco, izprijava, da nima mnogo upanja, da

bi konferenca storila kakšne korake za mir. Večinski socialisti iz Nemčije se zelo jeze na ameriško in francosko vlado, ki sta odrekli potne listke delegatom iz imenovanih držav v Stockholm. Francoska vlada je spoštelka dovolila, da semejo Francuzi oditi na konferenco, ali pozneje je ministrski predsednik Ribot naznani v parlamentu, da dovoljenje velja le za Kongres, ki ga sklicujejo Rusi, ne pa za konferenco, ki so jo sklicali nemški socialisti. Scheidemannov "Vorwaerts" je vsled tega nazval Ribota, da je bedak.

Avstrijski špion na Švedskem.

Stockholm, 5. jun. — Minister za notranje zadeve je včeraj izjavil v parlamentu, da je na Švedskem vse polno nemških in avstrijskih špionov, ki postajajo že nevarni. Mnogo je že deportiranih. Neki avstrijski špion z imenom Joseph Klein se je izdajal za ruskega patriota in imel je potni list v Rusijo. Ko so ga pa prijeli, so našli pri njemu načrte za umor angleškega poslanika Buhanana v Petrogradu in za uničenje tiskarne časopisa "Reč".

Mnogi špioni paradirajo kot ruski anarchisti in socialisti in pravijo, da se vračajo v domovino, iz katere so bili pregnani pred leti.

Cepelin nad Dansko in Švedsko.

Washington, D. C. — Državni departement ima poročilo, da nemški cepelin redno krši neutralnost Danske in Švedske s poleti preko ozemlja teh držav.

Tisoč Američanov se vsebuje v Londonu.

London. — Ameriško društvo v Londonu je odprlo rekrutne postaje za ameriške dobrovoljce, ki bivajo na Angleškem. Do zdaj se je prijavilo okrog tisoč mož, ki se vežbajo. Rekrutje se pridružijo ameriškim četam v Franciji in Belgiji.

Albanija je proglašila neodvisnost.

Rim. — Zunanji minister javlja, da je neokupirana Albanija proglašila neodvisnost in izbrala Italijo za svojo zaščitnico.

Španski parnik torpediran.

Madrid. — Nemška submarinka je potopila španski parnik "Telsporta", 4415 ton, brez svarha. Moštvo se je resilo. V Madridu je zopet zavladal veliko razburjanje.

Nemški parnik je zadel ob nemško mino.

Kodanij, Danska. — Nemški parnik, ki je imel 1500 ton, je zadel ob nemško mino v Baltiškem morju, južno od Danskih otokov. Parnik se je potopil, toda moštvo je rešila nemška bojna ladja, ki je bila v bližini.

Eksplozija smodnika v Parizu.

Pariz. — Zadnji pondeljek je v predmestju Aubervilliers eksplodirala tovarna za smodnik s takoj, da se je stresel ves Pariz. Od tovarne ni ostalo drugačje kakor luknja v tleh in vsa bližnja poslopja so se podrla.

GLASOVI IZ AVSTRIJE.

Kakšen utis je naredila Amerika v Avstriji?

"Arbeiter Zeitung" na Dunaju glasilo avstrijske socialdemokratične, piše z dne 6. aprila t. l.: "Vstop Amerike v vojno bo brez dvojne podkrepite moralno silo vojne v Rusiji. Kakor v največjem delu držav mlade kulture na Istru, tako je tudi v Rusiji mnogo simpatij in navdušenja za zapatne države in Ameriko. Delo, da so se anglosaksanske države — zibel parlamentarizma — zdržile z Ameriko, veliko svobodno državo na zahodu, v boju proti centralnim državam, bo gotovo rodilo novo navdušenje pri russkih liberalnih in demokratih, ki gavijo, da je vojna proti Nemčiji vojna za svobodo . . ."

7. aprila t. l. je pisal ravno ta list: "Združene države so velika, bogata in močna država, toda med njimi in svetovno vojno je velik očes; vsled tega imajo prav oni, ki pravijo, da vstop Amerike v vrsto naših sovražnikov ne bo imel bistvenega vpliva na bojni položaj. Ali v življenju naroda je grajo vlogo tudi razlogi moralne vrste in vsekakor bo Amerika podzgala novo razpoloženje na pravnem centralnem silam. . . Zdaj prijava Amerika in podziga voljo

za nadaljevanje vojne. Dalje je treba upoštevati, da z Ameriko ne prihaja kakšna osvojevalna ali militaristična država, nego država, ki brez obzira, da li je tako ali ni, velja v očih ljudi: za milostljivo in demokratisko umilje svobodnih držav in katera se je odločila za vojno ne iz vojnega nagiba, temveč iz zavesti moralne dolžnosti . . . Za nas ni vazno, da je to res ali ne, ampak tragično je to, ker se Amerika kot takšna prikazuje narodom, s katerim smo v vojni. Naši nasprotniki zdaj pravijo, da je to vojna demokracije proti avtokraciji . . . Revolucija v Rusiji je položaj povsem zaobrnula: zdaj se več ne bori na strani entente ruski despotizem, nego ruska narodna svoboda, katera misli, da bo propadla, ačo je počaščena v vojni . . . Zmaga v vojni pomeni za Rusijo zmago svobode . . . Naši sovražniki so proglašili za svoj vojni cilj "osvoboditev narodov iz naše monarhije".

Minister za vojno je potni list v Rusijo. Ko so ga pa prijeli, so našli pri njemu načrte za umor angleškega poslanika Buhanana v Petrogradu in za uničenje tiskarne časopisa "Reč".

Mnogi špioni paradirajo kot ruski anarchisti in socialisti in pravijo, da se vračajo v domovino, iz katere so bili pregnani pred leti.

Cepelin nad Dansko in Švedsko.

Washington, D. C. — Državni departement ima poročilo, da nemški cepelin redno krši neutralnost Danske in Švedske s poleti preko ozemlja teh držav.

Avstrijski parlament.

Kodanij, Danska, 5. jun. — "Vossische Zeitung" ima poročilo iz Dunaja, da se bodo se ta teden odigrati v avstrijskem državnem zboru dogodki z dalekosežnimi posledicami. Na dnevnem red pridejo razprave o mirovih pogojih in batit se je, da izvaje resne odmeve v javnosti. Uradni korespondenčni biro na Dunaju brzojavlja, da "javno mnenje" v Avstriji sledi predlogu zunanjega ministra Cernina, ki zahteva, da Srbija ne sme biti več neodvisna, kakor je bila pred vojno in da mora Avstrija obdržati črnogorsko trdnjavo Lovčen; dalje zahteva "javno mnenje" avtonomno Alžarijo, ki bo ovisna od Avstrije in raztegnitev meja na račun Italije, ustavitev carinske unije na Balkanu pod gospodstvom Avstrije in nekakšno obliko vojne odškodnine.

Ker je vzeti omenjeno poročilo kot poluradio izjavilo avstrijske vladne, je razvidno, da grof Cernin ne zagovarja miru brez aneksij, kakor je bilo svoječasno poročeno, oziroma zagovarja tak mir, kolikor se tiče Rusije.

Kakšna je Avstrija.

Dunajska "Arbeiter Zeitung" piše 5. aprila t. l.: "Država brez parlamenta in brez tiskovne slobode . . . Država s sistemom vlade, ki ima samo eno misel, da vse prikrije in vse zamolči! Skrajni čas je, da prenehata takšno gospodarstvo brez kontrole. Birokratska premoč je doživelja odločilno potraz in edino demokratični razvoj je še v stanju obvladati krizo v Avstriji in jo ozdraviti gnilobe . . ."

Dopisi.

Slaba ocena. Mladi komponist: "No, gospod profesor, kaj porečete o moji novi operi?"

Kritik: "Sam ne vem, kako bi vam izrazil svoje občudovanje! Tako mlad mož — in tako stare melodiije!"

OGLASI ZA OPOJNE PIJAČE PREPOVEDANI.

Opozorjamо društvene tajnike, člane in naročnike da novi zakon prepoveduje prinašati listom oglase o opojnih pijač. Zakon stopi v veljavo s prvim julijem tega leta.

Od prvega julija t. l. naprej ne sprejme upravnštvo oglasov, ki priporočajo opojne pijače. Pri naznanih društvenih veseljih naj od tega dne izostanejo priporočila o svežem pivu, dobri vinski kaptinci itd.

PRODAJAM

SELO VINO SODČEK PO ... \$40.00

RUDEČKO VINO SODČEK PO ... 30.00

TROPINOVNO ŽGANJE, GAL. 3.00

Naročilu je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico.

Z velepoštovanjem

A. W. EMERICH

Amerska trgovina in distilacija Agencija,

16205 St. Clair Ave., Collinwood Sta.

CLEVELAND, OHIO.

Spoštna slabost

okamensla jetra, neprebavnost, zoprtje in zapeke na pravijo bolnika jako slabotnega. Da popravite te nednosti, preprečite njih nastaj in da ojačite ves vaš sistem, rabite

Severa's Balsam of Life

(SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM)

IZVRSTNA TONIKA.

Cena 75 centov.

Oni, ki dvomijo, naj blagovoljno čitati naslednje pismo, katero smo pred kratkim prejeli:

"Želim se Vam zahvaliti za Severov Življenski Balzam. Imel sem neprestane bolečine v želodcu in trebuhi, bolan vrat, naduh, glavobol, izgubo teka, prehlad v glavi, itd.

Preden sem značilno kompanijo, ko delo slavni "Pain Expeller" staro vredno sredstvo za vdrganje.

Pameten človek ima svoj stekleničko vedno pri rokah. Že in v trebuhi, katerih sem ne imel, sem zato na to prečkal.

F. AD. RICHTER CO. 74-86 Washington Street, NEW YORK

Soro L

Pripremen po načinu, ki ga je rabil star moder menih

Soro L se je izkazal edenčno uspešen za krčo želodcu in trebuhi, bolan vrat, naduh, glavobol, izgubo teka, prehlad v glavi, itd.

Pripremi za isto kompanijo, ko delo slavni "Pain Expeller" staro vredno sredstvo za vdrganje.

Pameten človek ima svoj stekleničko vedno pri rokah.

Že in v trebuhi, katerih sem ne imel, sem zato na to prečkal.

F. AD. RICHTER CO. 74-86 Washington Street, NEW YORK

JOSEPH MELUCH

gostilna, 5501, St. Clair Ave.

Se priporoča v obisk Slovencem in Hrvatom. Svečne pivo, vino, žganje in cigare.

Tel. Central 6028.

Lake View Hotel

1155—61 W. 9th St.

poleg Union Depot.

Restaurant, gostilna in sobe za prenočišča.

DOPISI.

Cicero, III. — Krasno nedeljsko jutro, čisto umito in v sveže oprani praznični srajci se je prisnehalo izza zelenih topolov, evkaliptov in platan. Ni čuda, da je bilo tako čisto in duheteče, saj se je umivalo ves teden s svežo nebesko roso, ki se imenuje v prozi tudi dež. Takih juter in takih dni, kot je bil 3. junij, je bilo še malo; to pomlad menda še nobenega. Jaz za svojo osebo sem bil popolnoma prepričan, da se je to zgodilo po iniciativi, oziroma na povelji gospodine Vesne, ktero je baje že od nekdaj naklonjena mladinskiemu podp. društvu Danica, ki je uprizorilo ta dan igro "Sad greha" v slavnem našem mestu Cleero.

Glavno, oziroma naslovno vlogo je igrala naša stara znanka na odrnu Miss Emma Jorga. Dobrih nastopov smo pri njej že tako vajeni, da se jiju nič več ne žudimo; pač pa bi se čudili če bi igrala slabovo! Da se zna imenitno zaljubiti te smo živali že poprej, ali da more tudi tako po paragrafih sovražiti, tega dozdaj nisem vedel. Zjoka se vam pa tudi tako, da je res veselje. Mati njenja, gospa Taševa (Mrs. Helen Kušar) je kakor ustvarjena za tragične vloge. V zmerjanju in obupu je bila izborna. Sin gospe Taševe (Mr. F. Je-reb) je bil v nekterih točkah zelo dober, ponekod bi bil pa lahko malo živahnji. Profesor Klemenčič (Mr. Ch. Vesel) je bil v splošnem izvrstan, a najbolji je bil v svojem obupu. Njegova brada je pa bila od muh in vse prej kot profesorska. Profesorjevo mater Katarino je predstavljala Miss E-milia Kenig, ki je zelo dobro pogodila staro, bolno, umirajočo ženo. Le recite, da ni tako enostavno za mlado gospico, polno življenja,igrati in dobro pogoditi vlogo u mirajoče starke! In to v času ko "zleta Vesna se v dobravi sneje" in se razvezljajo prve žarne vrtulice... Škoda, da je bila sobica premajhna, v dvoranu pa preveč nemirno. Imenitna je pa bila postela (ali kot jo je nek prijatelj nazval "šampmet"). Take originalne bi bilo vredno dati v muzej. — Anna, profesorjeva sestra (Miss An-ia Kenig) je imela žal le neznačno vlogo; ona je sposobna za važnejše in večje vloge. Njen mož Maren (Mr. M. Miller) je imel tudi le malo vlogo. Vrtnar Primož (Mr. I. Gradišar) je imel tudi kratko vlogo, a je bil precej dober original. Isto velja za deklo Mimo (Mrs. M. Novina). Profesor Celina (Mr. I. Plemšek) mislim, da bi bil v tej vlogi boljši, kot v kriterisobi prejšnji. Z vstrajnostjo in vajo utegne postati še prav dober igralec. Ej, pa da ste videli našega prijatelja F. Zajca v vlogi fajmoštra! Kar v nekaki nadzemski gloriji se mu je svetil obraz, medtem ko je nos vlekel nekoliko na rudeckasto. In da ste slišali njegov svareči glas! Pridal vam je, kot da hoče na vsak način kmalu avanzirati. Jaz sem sam pri sebi mislil, da bi bil "velečastni" prav sposoben soditi nas grečne kozle, ovece in koštrune; na glas sem mu pa priporočil, da se pridruži Billy Sundayu. S kraja naj se zadovolji s kako podrejeno pozicijo, pozneje ga pa lahko izpodrine.

Da li je igra "Sad greha" dobro ali ponesrečeno delo avtorja, o tem jaz ne morem soditi. Mislim pa, da so naši igralec napravili iz igre najboljše, ki je bilo mogoče. Sploh pa sodim, da je za igralec igra zelo težka. — Vdeležba je bila obilna. Sicer je navada, da so prizreditve "Danice" vselej dobro obiskane, a toliko ljudstva kot ga je bilo v nedelji v Sokol Karol Janša dvorani v Cleero, mislim da še ni bilo zlepja na kakli slovenski veselici, posebno v času, ko so že izleti v prosti naravo prijetni. Zabave je bilo za vse dovolj, posebno pa še za one, ki raddi pleščajo. Mi, kar nas je bilo starejših in pametnejših (!!! — ne smejajte se preveč na glas!) smo pa od strani gledali in se zabavali po svoje. Jaz sem bil s kraja tako "rebel", ker sem zvedel, da so za rujno vinsko kapljico predstavili neko revno imitacijo. In to da bi skrat fant pod tisto rojen lo nedržim, da naj bodo previdni z orosnjem.

Veselica je jemala konec v zgodnjih jutranjih urah zaspanega pondeljka — vsaj za družbo, kjer sem imel čast jaz pripadati. Lila in španski bezeg je dubtel, grenaže, salvije in lobelije so dremale po vrtnih gredieh in svetle rosnice so polzele po svilenem mlademu listju ko smo zaključevali veselico na "štengeh" s pravo honest to goodness "milk-party". Kak ducat mladih Amerikančkov tam v bližini se je zatočil dan dan kremžilo, ker so se morali zadovoljiti s prežgankom, mesto da bi pili sladko mleko. Tak je svet. Popili smo mleko mi veliki otroci. Mlekar je pa le denar zaslužil in jaz sem si prihranil zateker. Morda bi o tej naši mlečni zabavi radi zvedeli še podrobnosti kot kje, keda, kdo, kako, zakaj itd., pa ne boste. Vojna cenzura je namreč zelo stroga in celo za "milk party" se sme povestati le toliko da je bilo "somewhere in Chicago".

Anton J. Terbovec.

Roundup, Mont. — Danes, 30. maja, ko pšem ta dopis, pada sneg kot za stavno. Radi topečega se snega tudi reka Musseshell načršča in na nekaterih krajinah je že prestopila hregove ter je že precej škode napravila v tukajšnji okolici. Hiše, ležeče v nižini, so prebivalci moralni že zapustiti, ker je vedno naraščajoča reka že dosegla to hiše. Bati se je že hujšega. Železnica Chicago & Milwaukee že dva dni ne vozi, ker je vsa proga preplavljena. Rati tega tudi vsi premogorovi počivajo, ker ne morejo dobiti vozov.

V tukajšnjem distriktu od U. M. W. of America v Montani, smo imeli volitve za novega predsednika, ker je bil prejšnji odpoklican radi nepovoljnega poslovanja. Na njegovo mesto smo izvolili Slovana, rodom Bolgara, Štefana Ely. Kolikor je meni osebno znan, je jako naprednega mlinjenja.

V tednu 21. maja imeli so premogarji in premogarski baroni iz treh rudarskih okrajev, Montana, Washington in severni Wyoming konferenco za povisanje plače. Za okraj Montana mi je znana nova plačilna lestvica: Pri dnevnem delu 50¢ povišano, za tono s pikom nakopanega-premoga 7¢ več, s strojem 6 in pol centa več. Toda s tem ruderji nismo bili zadovoljni, kajti mi zahtevamo popolno lestvico povišanja, ki je bila sprejeta na newyorški konferenci in sicer brez odbitka. Sedaj smo zopet poslali svoje zastopnike v Billings, Mont., kajti stvar je tako zmanjšana, ker so premogarji v južnem Wyomingu sprejeli to polovito lestvico in tako so se nekako odcepili od severnega Wyominga, Montane in Washingtona. Na ta način so se dali vjeti v past, katero so nastavili premogarski baroni, katera nas vse sedaj drži nazaj pri naših zahtevah. "Čast jim."

Naj se omenim nekaj nesreč v tukajšnji okolici. V tukajšnji bolnišnici leži rojak M. Košir, kateri je tako neprevidno ravnal z dinamitno kapico, da se je vžgala v njegovi roki in mu je odtrgala tri prste na levem roki. Kopal je nekemu farmerju vodnjak in rabiti je moral dinamit.

27. maja se je pa ponesrečil desetletni sinček našega rojaka A. Možnarja. Omenjeni rojak ima farmo nekako 18 milj oddaljeno od tukaj. Na tej farmi ima svojo družino, kot zahtevajo zakoni za začetnike, sam je pa delal v tukajšnjem premogokopu. Nekega dne pa dobi poročilo, da je šel njegov starejši sin s sosedom na lov. Ko gresta čez neko ograjo, mu sin hoče dati puško čez, katera se pa pri tem sproži in strel zdena fantička v roko blizu rame. Prepeljali so ga tako v tukajšnji bolnišnico, kjer je pa se isti večer umrl vsled izgube krvi. Moje sožalje starišem. Rojake pa sva-

tim, da naj bodo previdni z orosnjem.

Cleveland, Ohio. — Cleveland je največja slovenska naselbina, kar se že razvidi po družtvih in članih SNPJ. Toda ako pogledamo nazaj, ko se je ustanovljala SNPJ, in društvo "Naprej", raz-

la kislja, kot jesih v Čičariji. Prej pa so še naši pevci zapeli tisto od rožmarinarja in ono lepo narodno: Bog živi nas še mnogo let, ohrami tri sad in evet. Na zdravje manje in deklet — brez njih je prazen svet. Zatorej sladko vince pijemo —

vidimo, da se je takrat prijavilo za novo ustanovljajoče se društvo št. 5, SNPJ, konaj 10 ali 12 članov. In pri tem ali prav malem napredku je ostalo nekaj let. In zakaj?

Nasprotiščiva, razna škodoželjna obrekovanja in priiumki so leteli od vseh strani na ono malo krdelje članov. Toda klub vsem prekam so bili člani možje na svojem mestu vstopljivi in dosegli neprvenstvo zmago. Temu so dokaz društva in članstvo SNPJ. v Clevelandu.

Vsak začetek je težak, to ve marnikateri. Treba je potrpljenja, požrtvovanosti, vstrajnosti, delavnosti in poštenja. S tem se doseže vse.

Današnja draginja je tudi oživila tukajšnja Slovence in sklenili so, da ustanove prepotrebno zadružno prodajalno oziroma slovensko zadružno zvezo, kateri se bo gotovo od vseh strani nasprotnoval in predvabilo, da je bila že enkrat ustanovljena in da je propadla, kakor bo tudi ta, nko se ustanovi. In zakaj je propadla?

Kdo je bil največ kriv? To vedo najboljše gotovi elementi. Družba ne bo ustanovljena z namenom, da bi škodovala slovenskim trgovcem, ampak zato, da si bodo slovenski dejaveci kolikor mogoče izboljšali svoj položaj, da bodo deli dobiček od izkupljenega blaga samim sebi, oziroma v zadružno blagajno, katere gospodarji bodo sami. Družba bo gledala na zmožno delavno moč in bo pod varstvom in zanesljivim nadzorstvom, kar je najbolj poglavito.

V ta namen je sklicean shod 9. junija ob pol osmi uri zvečer v Birkovi dvorani, na St. Clair Ave. št. 6006. Na tem shodu se bo vse natanko pojasnilo v vsakem oziru. Pozivljamo vse Slovence, kateri se strinjajo s tem in kdor ima pravo volje in dober namen zase in za svojega bližnjega, da naj pride na shod.

V združenju in slogi je moč! Pripravljalni odbor.

York Run, Pa. — Dne 28. maja t. l. se je pripetila v tej naselbini nesreča, katera je zahtevala življenje našega rojaka in člena društva "Slovenci in Hrvati", št. 144 S. N. P. J. Anton Petroviča. Omenjeni rojak se je tri dni pred nesrečo preselil iz enega premogokopu v drugega iste premogarske družbe H. C. Frick Coke Co. Dobil je popolnomo nov prostor. Na videz je bilo vse dobro podprt, ker so ravno prejšnji večer, t. j. 27. maja delali v njem trije "bossi". Toda ti možje so vse stvar naredili s tako nemarnostjo, da se je drugi dan ravno med delom nesrečnega rojaka vse skupaj podrio in ga pokopalo. Bil je na mestu mrtev.

Ponesrečeni je bil pri vseh rojakih, kajti je prijubljen in vsakdo ga je čislal, kdor ga je le poznal, kar je pričala velika vdeležba pri njegovem pogrebu. Bil je član tudi S. D. P. Z. št. 73. Pogreb se je vrnil 30. maja ob deveti uri predpoldne na katoliškem pokopališču v Fairchance, Pa. Po pogrebu so se vdeležili poleg omenjenih družev, tudi člani društva "Kanaček", št. 146 S. N. P. J. in društvo sv. Barbare, postaja št. 64.

Najlepša zahvala vsem vdeležencem pogreba v imenu žaljče soproge ranjkega in v imenu društva "Slovenci in Hrvati", št. 144 S. N. P. J.

Ponesrečeni rojak zauča tukaj žaljče vdovo, s katero je bila komaj štiri mesece poročen in brata Ivana. V starem kraju pa mater in sestro.

Zaluboči vodovi Kristini Petrovič, katera je bo enem tudi člana S. N. P. J., izrekam v imenu vsega društva točno ob eni uri zvečer.

Ponesrečeni je nepričakovano dobro obnesla, za kar gre prizrčna hvala v imenu štirih društev vsem tistim, ki so pripomogli do tako lepega uspeha. Najsrčnejša hvala botru in botrici zavetne naših naslov. — Člane(ice), kateri so mesečno plačevali na mojem domu, pa opozarjam, da naj od sedaj naprej plačujejo mesečno pri društvenih sejih, ker sem sedaj bolj oddaljen. Vaš član pa lahko tudi plača poštanim potom, da ne more vdeležiti sej.

Fr. Čamenček, tajnik.

Chicago, Ill. — Po dolgem čakanju je vendar prisia krasna Vesna vse je oživel in se obleklo v zeleno sunčko. Sicer je letos imela nekaj težnov zemude, toda to nič ne de. Se bo pa sedaj tukaj bolj potrudila, da popravi kar je zamudila.

Poročeval.

naravi, ker se vsakdo veliko bolje počuti pod nebesnim svodom, kot pa v soparni dvoran.

Tako priredi tudi socialistična stranka v Chicagi svoj vsakoletni piknik v nedeljo 17. junija v Riverview Parku. Vsakomur je že znano, da se na tem pikniku vsakodnevno vseh strani na ono malo krdelje članov. Toda klub vsem prekam so bili člani možje na svojem mestu vstopljivi in dosegli neprvenstvo zmago. Temu so dokaz društva in članstvo SNPJ. v Clevelandu.

Nasprotiščiva, razna škodoželjna obrekovanja in priiumki so leteli od vseh strani na ono malo krdelje članov. Toda klub vsem prekam so bili člani možje na svojem mestu vstopljivi in dosegli neprvenstvo zmago. Temu so dokaz društva in članstvo SNPJ. v Clevelandu.

Vsakdo se rad zavara o prostem času in išče razvedrilna sled trudopolnega dela med tednom posebno še sedaj v prosti naravi.

Rojaki, ne pozabite torej na ta piknik, ki vam bo nudil dovolj razvedrilna.

Vstopnice se dobre pri klubovih članih.

Na svidenje 17. junija popolne v Riverview Parku.

White Valley, Pa. — Dan 30. maja nam bo vsem tukajšnjim rojakom ostal v vednem spominu. Vreme je bilo jako krasno in nihče ni hotel ostati doma v svoji sobi, ampak vsakdo je hotel v prostora narava, kdor je le mogel. Posobno za nas člane štirili društvo S. N. P. J. v tukajšnji okolici je bil ta dan še posobno važen in noben član ni hotel zamuditi tegu. Že ob ednajstih so se začeli zbirati posamezni člani in društva za odhod proti Exportu, Pa., kjer je bil izbran za razvite društvene zastave štirih društev S. N. P. J. Med potjo so pa se vedno vstopali posamezni v našo vrsto tako, da nas je bila nazadnje že jako dolga vrsta, ko smo prišli v Export.

Ganjiv je bil prizor, ko smo se zopet videli starci znani po dolgi času in si stiskali roke. Na tej postaji se nam je tudi priznalo društvo "Prostomislici", št. 87 S. N. P. J. iz Hermine, Pa.

Naši življenji so se zavrstili na celo.

Presentetiv je bit prizor, ko se je razvila naša nova društvena zastava in ko jo je lahen veter nekaj razpel, da se je pokazalo v vsej svoji krasoti in se objema z drugimi svojimi sestrami, okoli stojecimi zastavami.

Ganjiv je pa tudi resnico, kar nam predočujejo naše društvene zastave. Vsa društva, vse narodi, vse delavstvo bi lahko živel v prijateljskem objemu in bi bilo ne sovrašta, ne siromašta, ne toliko trpljenja in vojne, na eni strani in na drugi strani neizmerno in razkošje in sovrašto do delavstva. Vse to in še mnogo zanimivega v podcujevajočem sovraštu in podčakujem, da se to vse vede v polnem številu. Prekrbiljeno bodo za dobro zavaro v vsakem oziroma najbolje. Svirala bodo "Alexander godba". — Prizetek veselje točno ob šesti uri zvečer. — Vstopnice: Za moške člane in nečlane \$1.00, za članice 50¢, nečlanice vstopnine proste. — Opozorjam člane, da vsakdo plača določeno vstopnino ako se vdeleži veselice ali ne. — Veseljeni odbor.

Milwaukee, Wis. — 20. maja t. l. je umrl v Sheboygan, Wis. član društva "Sloga", št. 16 SNPJ, sobrat Jakob Zovac, star 51 let, doma iz Ljubljane na Sp. Štajerskem. Umrl je na operaciji na nogi. Tukaj zauča žaljivo sestre in ženljivo.

Cannonsburg, Pa. — Naznanjam članom društva "Arizona", št. 212 SNPZ, da se včasih izjavil, da je vse nekaj mesečno v tem mestu našo sožalje.

Lowell, Ariz. — Naznanjam članom društva "Arizona", št. 212 SNPZ, da se včasih izjavil, da je vse nekaj mesečno v tem mestu našo sožalje.

Pittsburgh, Pa. — Članom in članicam društva "Slovenski Sokol", št. 118 S. N. P. J., naznanjam, da sem se prevedel na Lake ceste, št. 1233 N. S. Opozarjam radi tega vse člane omenjenega društva, da posljajte vse društvo se tikajoče stvari na omenjeni naslov. — Člane(ice), kateri so mesečno plačevali na mojem domu, pa opozarjam, da naj od sedaj naprej plačujejo mesečno pri društvenih sejih, ker sem sedaj bolj oddaljen. Vaš član pa lahko tudi plača poštanim potom, da ne more vdeležiti sej.

Frank Gottlieber,
1233 Lake Street, N. S.
Pittsburgh, Pa.

Vabilo in vabila
Minneapolis, Minn. — Opominjam vse članice Jugoslovanskega socialističnega društva št. 22 v Chisholm, Minn., da se na dnevnem rednu mesečno seje voditev v sredo, ker imamo na dnevnem rednu dnevišči, ker imamo na dnevnem rednu veliko važnih točk.

Frank Perko, tajnik.

Vsem onim, ki bi se mogore zanimali za moji dve igri, ki sta bili priobčeni v "Prosveti", naznam, da bom izdelal obo igri v malih knjizičkih, katerih bo stala 25 centov komad. Ako bi se nabični cenjeni dilettanti ali drugi posamezniki zanimali za to knjige, naj vloživojšo poslati naročilo na spodaj navedeni naslov.

Ako bi kdo izmed društvenih tajnikov, oziroma drugih uradnikov in članov mogoč načrati med svojimi prijatelji kaj naročil, bi mu bil zelo hvaljen. Knjizice stane en Komad 25 centov, poštinsko prostoto.

Naročilom je priloditi denar.

Ako bi kdo hotel knjige razprodajati v večjem številu, mu dam primerno popust po dogovoru.

Vsa pisma je nasloviti:

F. S. Tschurh, 674 Ahnay Ave.
Rock Springs, Wyo.

Milwaukee, Wis. — Slov. Soc. klub v Milwaukee, priredil 9. junija zvezder 8 uri v Illiriji dvorani veliko znanstveno predavanje.

V NEDDELJO 10. JUNIJA OD DVEH
POPODAN

Velik javen shod v istih prostorijah. Poštivamo vse tukaj živeče kakor tudi izbjihanje okolice Slovenec in Hrvate, da se vodilec tega predavanja in shoda v mnogobrojnom številu. Dosedaj se nismo imeli v tej naselbini nobenega znanstvenega predavanja in upam, da bodo to vsekogar zanimali in se vodilec tega predavanja in shoda v mnogobrojnom številu. Frank Pohle, tajnik.

Johnstown, Pa. — Nazadnji seji Soc. kluba št. 65 je bilo sklenjeno, da se vstanovi delavsko združenje prodajalna.

Na tem se prihodnjem rednu mesečni seji oba vložila resignacija, izjem torej vse člane omenjenega.

da se te seje gotovo val vložiti.

Frank Spitzmiller.

Alliquippa, Pa. — Opozorjam člane Slovenskega društva "Grodz" št. 122, Pa., da se prihodnjem mesečni seji, ter se vrši dne 10. junija t. l. v naših prostorijah, gotovo vdeleže val, vamo na dnevnem rednu včer vložiti in volitev novega društvenega prednika in tajnika, ker sta na zadnjem seji oba vložili resignacijo, izjem torej vse člane omenjenega.

da se te seje gotovo val vložiti.

Geo. Smrekar.

Diamondville, Wyo. — Najujudnejše vabi vas slovenska društva in posamezne rojake iz te naselbine in bližnjih okolic, da se mnogobrojno vdeleže vložiti, kateri prirede 16. junija t. l. v slovenska podpora društva in sicer "Bratje Miri" št. 253, SNPJ., Mihail Arhangelski št. 27, J. S. J., "Mirojib" št. 27, S. D. P. Z., S. S. P. Z. št. 109. Za dobro zabavo in posredek bo skrbel odbor. Na vseki bo tudi srečolov. Začetek voleb ob 6. uri zvezder v Slovenskem domu. Vstopina: Za moške 25c, dame 15c. Spremestu vstopnine proste.

J. Benigar.

Bethel, Minn. — Opozorjam članice "Eveliet" št. 130, SNPJ., da se vdeleže prihodnjem rednu mesečni seji, katera se vrši 10. junija. Na vseki redni imamo veliko važnih točk. Radi tega pridite vse na to, da ne bo potem kakrška nepotrebna prepiranja in jeze.

Odbornice.

Denver, Colo. — Poštivjam člane društva "Columbine" št. 218, SNPJ., da se prihodnjem mesečni seji, katera se vrši 17. junija t. l., vidi do zadnjega.

Menim, odkar obstaja to društvo, se ni bilo vseh članov na seji. Razpolomni in pozivi dosedaj niso napolnili, da bi vse člani enkrat prisli na kaj koristnega ukrenili glede na "Glasila" oziroma "Pravico".

Na prihodnjem seji imamo obravnavati veliko koristnih stvari. Volitljivo novega društvenega blagajnika, ker se bode sedanjši sedaj preselili gledati novih prostorov za društvo. Potem moramo učišči gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

Načrti gledati novih prostorov za društvo. Potem, kar je itak vsekodnevno, da smo januarja mesec zaključili Frank Kuharja, in ker se ni nikdo oglašal za njegov kovček, bomo na drusitveni seji dati v "ličino". Nadalje imamo na dnevnem rednu veliko drugih važnih stvari, ki tega se skenile na zadnjem rednu seji, dne 29. maja t. l., da dober, kateri se ne udeleže te seje, plača v društvenem blagajnu kot kazenski način, kateri stanujejo vedno kaj bolj od društvenega sedeža in boljševika. Neja se pridne točko ob 4. uri posredno, kateri se bodo vršili društvene, kateri po navadi in sicer ob 1. popoldan. Člani, poglejmo koliko uradnikov se je pri zadnjem rednu seji pridobito za "Prosveto", in kaj je nalo društvo? Kaj je temu premalo agitacije in premalo društvenih sej.

Louis Andolnik, tajnik.

VELIKI SLOVENSKO - ANGLEŠKI TOLMAČ. Knjiga obsega poleg slov.-angl. slovniče, slov.-angl. razgovore za vsakdajno potrebo, navodilo za angleško pisavo, spisovanje angleških pism in kako se postane ameriški državljan. Vrhu tege imata knjiga dozdaj največ slov.-angl. in angl. slovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za pridruženje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljenca, ki bi te knjige ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platnu vezana (430 strani), velja \$2.00 in je dobiti pri

V. J. Kubelka,

533 W. 145th St., New York, N. Y.

Pišite po cenik slovenskih knjig.

NAZNANIL.

Vsem Slovencem, živečim v mestu Chiengi in bližnji okolici našnjam, da sem se preselil. Kadar se selite, rabite premog, drva ali karsibodi za prevažanje, obrnite se na novi naslov: 1844 So. Racine Ave., ali me pa poklicite telefonično "4578 Canal".

Se toplo priporoča.

Frank Udovich, ekspreman.

CAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vse leto \$2. Čas, 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.

The William Sitter Co.

Edina slovenska inkorporirana zlatarska tvrdka.

6120 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio.

Velika zalog finih ur, zlatnine in srebrnine, grafofonov in plošč v vseh jezikih.

Naša posebnost dvostranske plošče, 7 palcev velike. Pišite po cenik.

Pri nas se dobijo denarne nakaznice (Money Orders) po isti ceni kot na pošti.

OPOMBA:—Naši zastopniki se morajo izkazati z našimi listinami, drugače jim ne verjemite, ako se predstavijo, kot taki.

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, potem je to vaša krivda. Vse lahko izveste, ako se naročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi društveni tajniki in še drugi pooblaščenci. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

J. S. JABLONSKI, Fotograf
6122 St. Clair Ave. :: 2303 Professor Ave.
CLEVELAND :: :: :: OHIO

ROJAKI! --- SLOVENCI! ---

Coujescem občinstvu v Clevelandu in drugod priporočam mojo veliko zalogu vsakovrstnega pohištva, orodja, padi in vse kar spada v to stroko.

V občno zadovoljnost vodim trgovino še nad 13 let, blago razpolijam na željo odjemalcev na vse kraje Združenih držav.

Na razpolago največji slovenski pogrebni zavod, automobile za želovanje in v druge svrhe. Telefoni: Ohio State Princeton St. 1381 in Bell Hosodale št. 1881.

POGRBNIK IN TRGOVEC

Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave.
podružnica na 6017-19 St. Clair Ave., CLEVELAND, OHIO.

5000 DELAVCEV

moramo prekrbeti z najboljšimi oblikami, katero izdelujemo sami po narodilu, kakor tudi z tovarniškimi izdelki po primernih cenah. Najlepšenje se priprava

SLOVENSKA TVRDKA

JOHN GORNICK
6105 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

NARODNA IN SPORTNA TRGOVINA

Velika zalog spodnjega perila za poletje, raznovrstnih srajev, kravat, šepnih robov, nogavie in t. d. Poselimo se priporoča velika zalog trdi in mehkih klobukov, kap, vedno najnovejše vrste in barve.

DAJEMO OPEKE ZA S. N. DOM.

KROJAŠTVO
BELAJ & MOČNIK
6205 ST. CLAIR AVE.

Vsestranska počivalna posrežba. Najmodernejše blago od najboljšega pa do najcenejšega vedno v zalogi pri nas.

MOČNIK
CLEVELAND, OHIO.

Piše Gregor Korobač pl. Gajžla.

Bilo je proti večeru, nekako konec majnika, ko sem plul nad Cieero. Opojni duh miljardne eventov vlekel me je navzdol in tako se je zgodilo, da sem se zapletel v veje eveteče slive in moral pristati na mesti. Ko se skobacam z — "luftšta", zagledam prijatelja Tone, ki je udobno sedel v travi pod slivo, in roki je držal marjetico in pulit evetno lističe, polglasno mrmljajoč: Ajubi me — ne ljubi me itd. itd.

"Pri Bahu in Adonisu in vseh nesmrtnih bogovih, takole brezkrivo se zabava v času, ko te tako krvavo žalijo", vzkliknem začuden v prisredem v travo.

"Pa kdo me žali?" vpraša prijatelj naivno in me neverno pogleda.

"Why, ali nisi čital, nek kolega dopisnik iz La Salle, te imenuje šene in to v najstarejšem slovenskem, krščansko-katoliškem listu?"

"Oh," se zasmije Tone ponovno, "priatelj Gajžla, ti stvari ne razumeš. Take malenkosti mi ne vzame niti minute spanja."

"Pa kako vendar moreš prenesti, da te imenuje šene, saj mu nisi nikoli storil toliko žalega kot je črnega za nohtom", budujem se jaz.

"Nikar se ne huduj," tolazi me Tone ponovno, "ampak vzemi stvar od solnčne strani, kakor jaz, Vidim, to je takole. Avstrijaki so v zvezi z Turki in to ti je znano, da Turki imenujejo gjavre vse, ki ne verujejo v Allaha in Mohameda. Da pomeni gjaver v turškem jeziku toliko kot v slovenščini pes, to tudi več. Krasni sadovi avstrijsko-turške zveze se že kažejo tudi pri prej omenjenem Avstrijaku v La Salle. Gjavra me ravno noče imenovati, ker to se glasi preveč po turško, psa pa tudi ne, ker se mu zdim premajhen in predroben. Iz krščansko-turškega koledarja mi je torej izbral lepo donečne ime šene. Saj več, šene je toliko kot mal droben psilek. Sebe gotovo šteje med tavelike pse, ker drugače ne more biti, če kaj pozna logiko. Ker sva oba dopisnika, sva takoreč kollega, torej enega plemena, četudi različnih pasem. Jaz sem mal in droben kakor sem, spadam med šeneta, duševni velikan kot je on, pa med prave pse. Nikar me tako čudno ne glej! Jaz se nisem tega zmislil, ampak cenjeni kolega dopisnik v La Salle. Po njegovi logiki vendar ne more biti drugače! Jaz šene, on pa pravi odrešek.

Gajžla.

Za vsebinoglasov ni odgovorno ne upravnilište ne uredništvo.

KROJAČI POZOR:

Potrebujem dobro izučenega krojača za delo pri ment ali pa

ko je zadovoljen kdo iti z menoj v kompanijo; jaz imam vso potrebno opravo in tudi denarja ne zatevam, da bi moral kaj založiti, glavno je ako katerega veseli in da je dober krojač. Ako kterega veseli samo za delo ali pa v družbo z menoj naj mi hitro piše ali pa naj se osebno zglaši pri meni na naslov: Frank Zagari, unijski krojač, 1007 Hickory St., Joliet, Ill.

Ker sem bil v zadnjem času že večkrat povabljen v Kansas, na

rodil sem šoferju naj zarona luftšta proti sloveči deželi solnčnih rož. Nek prijatelj iz Radley, Kansas, mi je nedavno zatrjeval, da so solnčne rože letos tamkaj izredno bujno eveteče in da naj za božjo voljo pridev, ker se bom lahko poljubno valjal med fibro in solnčnimi rožami. Well, sem si mislil,

pa poglejmo če je res. Našninkal sem se po nosu z dišečim belim prškom, ker mi je znano, da vtačnejo v špehambro vsakega, ki se drzne priti v Kansas z rdeče evetečim nosom, ker v omenjeni deželi je najmočnejša pijača, katero smejo pititi kozje mleko. V Radleyu pa sem kmalu prišel do spoznanja, da tam ne raste druzeja kot fibra, torej sem brž nufal. Južno od tam sem sicer opazil nekaj solnčnih rož, ki pa so bile obdane s velim gozdom trnja in pečočih kopriv. Da bi mi s trnjem puščali kri po suhih kansaskih stepah ali da bi me pekla vest in koža od kopriv, tega pa že ne sem dejal. Se pa že rajši smučem med ilinojskimi lilijsami!

Namenil sem se torej v Franklin malo obiskati mojega komornika Oberauštrijaka, potem sem hotel pa naravnost domov. Oberauštrijak pa je ravno prakticiral na orgele patriotično himno — "Deutschland ueber Alles", torej ga nisem hotel motiti. Grem torej malo po kempi. Pred hčjo rojaka K. zagledam v senči fibre sedeti enega mojih starih znancev v žalni obliki in globoko zamišljene, "Glej ga no," ga ogovorim, "kaj pa se drži kot sedem križev in težav, ali ne vidiš, da sije zlati maj vsenakrog?" "Oh," vdihne možkar, "ti že ne veš kaka nesreča nas je zadebla: izdihnil je, kopokali smo ga!" "Kdo pa, koga pa?" pozvedujem sočutno. — "Ej kdo," zašepce domorodec, "naš ljubljeni trinajsti brat. Preveč se je napisil, z mize padel in se izgubil." "Pa kako je to mogče?" začudim se jaz, "saj je Kansas vendar suha pokrajina, kjer so vse opojne pijače od kave navzgor pod smrtnim grehom prepovedane." — "Že vidim, da ti morem povediti vse od kraja, drugače ne razumeš", pravi možkar. "Poslušaj torej. Tamle za onim šahom je farma in tam se je rodil naš trinajsti brat. Po drugih deželah mora po svetu deseti brat, v Kansasu pa so drugačni paragrafi in mora do doma trinajsti brat. On ni bil krov, da je bil trinajsti, ampak bil je trinajsti in moral je po svetu in sicer v prav nežni mladosti. Za vzrok se je navajalo, da ima mati že dvanajst mladih poščnic. Well, rojakinja K. se ga je usmilila in ga vzela za rejenčka. Ker je bil priden se mu ni godilo slab. Prosto se je smel gibati po hiši in niti to ga ni ženiralo, da ni jedel pri družini, ampak za petjo ali pod mizo. Razvijal se je lepo in otroci so ga že posebno radi imeli. Otroci so pa po navadu vedno bolj demokratični kot odrasli ljudje in niso mogli umeti, zakaj bi moral mali rejenček jesti za petjo, če dragi jedo pri mizi. Neki dan, ko matere ni bila doma, pomagali so mu na mizo in mu posregrali z mlekom. Malenček si ni pustil dvakrat reči, da je sladko mleko srkal in srkal, opijanil se, padel z mize in se ubil. Žalovanje je bilo splošno, otroci so bili kaznovani, ampak to malenčka ni zbudilo k življenju. Včeraj smo ga pokopali na vrtu, civilno seveda in brez godbe. Sedemnate ne bomo obhajali nobene, ampak še meni je hudo za njim. Zakaj ni živel vsaj do jeseni! Bil je tako lep — prečičel: —!" Da ste me videli, kako sem jo nevril proti Cieero!

Gajžla.

KROJAČI POZOR:

Potrebujem dobro izučenega krojača za delo pri ment ali pa

ko je zadovoljen kdo iti z menoj v kompanijo; jaz imam vso potrebno opravo in tudi denarja ne zatevam, da bi moral kaj založiti, glavno je ako katerega veseli in da je dober krojač. Ako kterega veseli samo za delo ali pa v družbo z menoj naj mi hitro piše ali pa naj se osebno zglaši pri meni na naslov: Frank Zagari, unijski krojač, 1007 Hickory St., Joliet, Ill.

Naznaniti se želim Slovencem in Hrvatom mesta Ely in okolici, da

James F. Stepiša, predsednik.
Christian R. Wallack, I. podpreds.
Emmanuel Beranek, II. podpreds.
Adolph J. Krana, blagajnik.

Ravnatelji obč:
Michael Zimmer, mudi
Emanuel Beranek
Dr. Anton Blazek
Abel Davis
John Flick
A. V. Gerlinger
John C. Krana
James F. Stepiša
C. R. Wallack

AMERICAN STATE BANK
1825-27 Blue Island Ave., Illinois 18-ste ulica,
CHICAGO, ILL.

Glavnica in prebitek \$500, 10.00

ODPRTO: Pondeljek in v četrtek do 8½ zvezd vse druge dneve pa do 5½ popoldan

POZOR!

Radi nestalnosti cen kronske vrednosti, nam je nemogoče održati stalno ceno. Pošljali bodo denar še nadalje po najnizjih sredstvenih vrednostih kron. Upravljajte, ali nam pa pišite za cene.

Večje svote še po nižjih cenah.

Pošljamo denar v stari kraj in jamčimo da se pošteno izplača ali pa Vam vrednost.

Direktna sveza s Prvo Hrvatsko hranilnico in posojilnicu v Zadru in njenimi podružnicami.

Pošljamo denar vojnim vjetnikom v Srbijo, Rusijo, Anglijo in Francosko.

Govorimo vse slovanske jezike.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš beli denar za črno dnevne." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hrani te je zdravi in mladi, da boste imeli nekaj za star in onemogoči leta.

Vsek slovec mora paziti in hrani, ke lo je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date naštrati, se lahko eni kot itemelj kamen poslopja za katerim vsaki strešni. Dobro je vedno imeti na pameti narodni izrek ki pravi: "Zrno do zrna pognača: kamen na kamen palča". Nato je početek ali brez danes, ampak pazite, da ga načagate v gotovo v varno banko. Z virog enega doljarja dobite vrsto bančno knjižico.

Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 3% obresti od njega.

Pošljamo denar v Italijo, Rusijo in Francosko.

Prodajamo prve posojilne mortgage (marke) in dajemo v zasebno hranične predale.

Sprejemo upise za parobrodno potovanje v staro domovino po vojni.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital, vloge in prebitki znaša nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrda